

Kas taps švietimo ir mokslo ministru?

Vilnius, balandžio 30 d. (Elta) — Ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius penktadienį turėtų oficialiai pateikti prezidentui Valdui Adamkui kandidatūrą į švietimo ir mokslo ministrus. Praktiškai neabejojama, kad tai bus „Vagos“ leidyklos direktorius rašytojas Kornelijus Platelis.

Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė Eltai sakė, kad V. Adamkus tik po susitikimo ir pokalbio su kandidatu spręs, ar pasirašyti dekretą dėl jo paskyrimo ministru. „Prezidentas iš anksto nekomentuoja jokių spaudoje minimų kandidatūrų, kol jos nėra oficialiai pateikiamos tvirtinti ir neįvyksta pokalbiai su kandidatais“, pridūrė ji.

Lietuvos žiniasklaidoje jau buvo pasirodę pranešimai, kad prezidentui priimtina Kornelijaus Platelio kandidatūra, jis tikriausiai ir bus paskirtas švietimo ir mokslo ministru.

K. Platelis ministro poste pakeistų prieš mėnesį iš šių pareigų atleista akademiką Zigmą Zinkevičių. Pastarojo veikla buvo kritiškai vertinama prezidento ir daugelio opozicinių partijų. Z. Zinkevičius į švietimo ir mokslo ministrus siūlė Lietuvos Krikščionių demokratų partiją (LKDP), nes pagal valdanciosios koalicijos sutarties su konservatoriais papildomą protokolą, būtent jos žinioje yra ši ministerija kartu su Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijomis.

Koalicijos sutartyje numatyta, kad LKDP ir konservatoriai ministerijų kontrolę pasidalija proporcingai Seime turimų vietų skaičiui. Po vyriausybės pertvarkymo, sumažinus ministerijų skaičių nuo 17 iki 14, bei po dviejų krikščionių demokratų atstovų pasitraukimo iš šios partijos Seimo frakcijos ketina peržiūrėti koalicijos sutarties papildomą protokolą dėl ministerijų kontrolės, todėl K.

Platelio kandidatūra nebuvo suderinta su LKDP.

Socialdemokratai kritiškai vertina K. Platelio kandidatūrą

Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininko pavaduotojas Rolandas Zuza ketvirtadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė, kad jei ministru bus paskirtas K. Platelis, tai jis taps patiu nekompetentingiausiu žmogumi, vadovavusiu švietimo sistemai. „Tai yra kultūros veikėjas, literatūrologas, tačiau nedirbęs švietimo sistemoje“, sakė jis, abejodamas, ar K. Platelis turi gerus administravimo įgūdžius.

Socialdemokratų partijos vicepirmininkas Vytenis Andriukaitis neabejojo, kad diskutuojamas K. Platelio paskyrimas švietimo ir mokslo ministru apsvauginą švietimo padėtį Lietuvoje. „Negi galima į šią prioritetinę sritį skirti literatūrologą, vargiai galinti įveikti problemas, kurios šioje šakoje yra. Švietimo sistema nėra partijų portfelių problema, kuriai galima skirti nekompetentingus vadovus“, teigė jis.

Galima K. Platelio paskyrimą švietimo ir mokslo ministru V. Andriukaitis linkęs vadinti konservatorių kerštu koalicijos bendrams krikščionims demokratams už Europos reikalų ministerijos panaikinimą.

„Jei negausime informacijos, kaip pasikeitė portfelių santykis tarp koalicijos partnerių, tai galėsime apibūdinti kaip paskutinį tašką koalicijai, kuriai belieka tik pavadinimas ir formalios procedūros“, sakė Socialdemokratų partijos vicepirmininkas.

Liberalai ragina spręsti būsto finansavimo problemas

Vilnius, balandžio 30 d. (Elta) — Seimo Liberalių reformų frakcijos narys Alvydas Medailinskas ketvirtadienį Seime surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė, kad, norint paspartinti aprūpinimo būstu programą, valstybė turi priimti politinį sprendimą dėl galimo mokesčių mažinimo.

Pasak Liberalų sąjungos valdybos nario, Vilniaus miesto savivaldybės Socialinių reikalų komiteto pirmininko Vytauto Sadausko, pasaulyje yra naudojami du būsto statybų skatinimo keliai: būstą besitatančiojo atleidimas nuo pajamų mokesčio arba pridėtinės vertės mokesčio panaudojimas. Pasak jo, šių ekonominių priemonių įdiegimas Lietuvoje leistų gerokai paspartinti statybas, tačiau tam reikalingas įstatymų pakeitimas bei politikų apsisprendimas.

A. Medailinskas apgailestavo, jog prieš kurį laiką žmonės duodami pažadai dėl skubaus jaunų šeimų kreditavimo neatitinka tikrovės, nes kreditams šiemet skirta dvigubai mažiau lėšų nei pernai.

Liberalai ragina nedelsiant skirti papildomų lėšų paramai būstui įsigyti, nes bet koks delsimas apsunkina lėšų panaudojimą. Iš skiriamų lėšų siūloma dengti tik palūkanų



Balandžio 30 dieną Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus priėmė Japonijos reikalų laikinąjį patikėtinį Kinji Shinodą, kuris susitikime pareiškė, kad Japonija džiaugtųsi Lietuvos ambasados Tokyo atidarymu. Lietuvos vyriausybė jau keleri metai svarsto šį klausimą, tačiau tam trūksta lėšų. V. Adamkus padėjo Japonijai už pagalbą M. K. Čiurlionio muziejui Kaune, nes japonai padėjo „užkonservuoti“ nepatvarius garsaus dailininko paveikslus, tapytus pastele ir tempera. Susitikime taip pat buvo apsvaistytos galimybės plėtoti tarpvalstybinius ekonominius ryšius, turizmą, Lietuvos vadovas paragino japonų verslininkus aktyviau investuoti į Lietuvą.

Nuotr.: Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Japonijos reikalų laikinasis patikėtinis Kinji Shinoda. (Elta)

Konservatorių vadovai kaltina vienas kitą partijos skaldymu

Vilnius, balandžio 30 d. (Elta) — Trečiadienį iki vėlaus vakaro vykusiam valdanciosios Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) valdybos bei Politinės tarybos posėdyje kilo aštri vadovų diskusija apie galimą šios partijos skilimą.

Diskusija „vienybė ar skilimas“ netikėtai užvirė svarstant šį mėnesį įkurtą Humanitarinio konservatizmo klubo įstatus. Šis klubas turėjo būti įkurtas prieš partijos valdybos, tačiau trečiadienį jo įstatai nebuvo patvirtinti.

Klubui vadovauja Seimo Konservatorių frakcijos referentas Vladimiras Laučius. Jo kurti klubo nuostatai turi praktiškai visus partijos įsta-

tų bruožus. Eltos žiniomis, svarstant šiuos įstatus, konservatorių valdybos pirmininkas, ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius nuogastavo, jog toks klubas tik suskaldys konservatorių partiją, o iš jo gali atsirasti „tik kita partija“. G. Vagnorius partijos valdybos nariams sakė žinąs daugelį atvejų, kai partijos pirmininkas Vytautas Landsbergis raginęs žmones veikti prieš jį. Tuo pat metu jis sakė esąs pasiruošęs vienybės vardan pamiršti visas nuoskaudas, „jei tik intriguos liautis“.

V. Landsbergis tokius kolegos įtarinėjimus pavadino „labai užgauliais žodžiais“, bei kategoriškai atmetė kaltinimus.

Valdybos narė, buvusi ERM ministrė Laima Andrikiene posėdyje pareiškė, kad „taikos su Gediminu daugiau nebegalų būti“, ypač po to, „kas buvo padaryta su kai kuriais ministrais“. Ji teigė, kad G. Vagnorius „niekada ir nebuvo tikras konservatorius“ bei žadėjo, kad netrukus partijoje atsirasia ir daugiau klubų.

Buvęs ryšių ir informatikos ministras Rimantas Pleikys trečiadienio posėdyje „jau pabodusiais“ pavadino svarstymus, kas su Tėvynės sąjunga bus toliau: ar ji eis į kitus Seimo rinkimus kaip viena, tačiau santarvės (pradedant savo vadovais) stokojanti partija, ar politiniams priešiniams paliks mažiau vietos įvykdyti „valdomą sprogimą“ ir taip įkūrus dvi — V. Landsbergio ir G. Vagnoriaus partijas.

Ketvirtadienį žiniasklaidoje pasirodė labai apytikrių, nekonkrečių šnekų apie tai, kas buvo kalbama trečiadienį įvykusiam uždaram Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) Politinės tarybos ir Valdybos posėdyje, rašoma Eltai atsiųstame Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) spaudos tarnybos pranešime.

Partijos vadovai Vytautas Landsbergis ir Gediminas Vagnorius pareiškia, jog bet kokie gandai ir apkalbos apie tariamą konservatorių „skaldymą“ arba „skilimą“ yra pra-

Valdui Adamkui — dar vienas JAV apdovanojimas

Vilnius, balandžio 30 d. (Elta) — Lietuvos prezidentui Valdui Adamkui suteiktas dar vienas prestižinis Jungtinių Amerikos Valstijų gamtosauugininkų apdovanojimas — jam paskirtas JAV Environmental Law Institute (ELI) šių metų apdovanojimas už nuopelnus gamtos apsaugos srityje.

Ketvirtadienį susitikęs su Lietuvos vadovu, ELI prezidentas William J. Futrell informavo V. Adamkų apie apdovanojimą ir aptarė jo įteikimo ceremoniją, kuri įvyks Lietuvos prezidentui spalio pabaigoje atvykus į Vašingtoną.

ELI yra mokslo tyrimo institucija, atliekanti svarbių vaidmenį formuojant aplinkos apsaugos teisę bei politiką tarptautiniu lygiu.

* Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus trečiadienį kalbėjosi telefonu su Latvijos prezidentu Guntiu Ulmaniu ir papasakojo apie prieš 2 dienas įvykusį savo pokalbį telefonu su Rusijos prezidentu Borisu Jelcinu. Latvijos prezidentas padėkojo už V. Adamkaus pareikštą paramą Latvijai. Lietuvos vadovo patarėjo pavaduotojas užsienio politikos klausimais Egidijus Meilūnas sakė, kad abiejų valstybių prezidentai taip pat trumpai aptarė bendradarbiavimo klausimus bei gegužės 12 d. Latvijoje įvyksiančio trijų Baltijos valstybių prezidentų susitikimo darbotvarkę. (Elta)

* Konservatorių populiarumui balandį nežymiai sumažėjus, o LDDP — išaugus beveik 1,5 proc., ši opozicinė partija pavijo pagrindinę valdanciąją partiją. Balandį smarkiai (net 3 punktais) nukrito centrinių populiarumas, po 1,6 proc. padidėjo socialdemokratų populiarumas bei valdanciosios koalicijos bendradarbių — krikščionių demokratų populiarumas. Partijų populiarumą turia bendroji Lietuvos ir D. Britanijos bendrovė „Baltijos tyrimai“. (BNS)

Jam pritarė Lietuvos lenkų sąjungos Vilniaus rajono pirmininkas Waldemaras Tomaszewskis, pareiškęs, kad pažymėjimas reikalingas tik „pe-

Lietuva dėl Estijos pareiškimų kreipėsi į Europos Komisiją

Vilnius, balandžio 30 d. (BNS) — Arogantiškas Estijos elgesys kitų dviejų Baltijos valstybių atžvilgiu paskatino Lietuvos vyriausybę vėl sukritikuoti Europos Komisijos sprendimą iš baltų tik estus pakviesti deryboms dėl narystės Europos Sąjungoje.

Ketvirtadienį paskelbtame Lietuvos vyriausybės spaudos tarnybos pranešime pažymima, kad pastaruoju metu pradažėjo kai kurių Estijos valdžios institucijų pareigūnų neteisingų pranešimų Europos Komisijai apie padėtį Lietuvoje. „Ypač nerimą kelia nauji Estijos valstybės vadovų provokuojantys pasisakymai vizų klausimu“, sakoma dokumente.

Pasak pareiškimo, „skiriamųjų linijų atsiradimą Baltijos regione skatina Estijos išskyrimas ir atidėtos ES derybos su Latvija bei Lietuva, nors Lietuvos makroekonominiai rodikliai, demokratijos ir žmogaus teisių padėtis yra geresnė, nei kai kurių rekomenduotų deryboms valstybių“.

„Lietuva prieštarauja ne Estijos pakvietimui deryboms į ES, bet delsimui pradėti derybas su kitomis dviem Baltijos valstybėmis, o tai provokuoja vidaus ir išorės įtampą šiame iki šiol stabilizame Baltijos regione“, pažymima Lietuvos vyriausybės spaudos tarnybos pareiškime.

Panašiu tonu Lietuva kalbėjo pernai liepą, kai Europos Komisija rekomendavo pradėti narysės derybas tik su Estija iš trijų Baltijos valstybių. Tačiau metų pabaigoje, kai ES viršūnių susitikime buvo paskelbta visų kandidatų bendra pradžia, tik su vienomis — intensyvi, o kitomis — formaliai, Lietuva ramiai sveikino tokią nuostatą, skelbdama viltingai per metus įgauti lygiavertės su pirmaujanciais derybų dalyvės statusą.

Lietuvos vyriausybė vėl sugriežtino savo vertinimus ir sukritikavo Estijos išskyrimą po to, kai estų prezidentas Lennart Meri užsiminė apie vizų režimą Latvijai ir Lietuvai, Estijai stojant į ES.

Lietuvos politikai ir visuomenė estų prezidento pareiškimą įvertino kaip nuosėklų kaimynų niekinimą ir grėsmę paversti deklaraciją Baltijos vienybę „muilo burbulu“.

Lietuvos lenkai nori turėti Lenkijos pilietybę

Varšuva, balandžio 30 d. (BNS) — Lietuvos lenkų rinkimų akcijos pirmininkas Janas Sienkiewiczus paragino suteikti Lenkijos pilietybę visiems Rytuose gyvenantiems lenkam.

„Nei mes, nei mūsų tėvai Lenkijos pilietybės neišsivadėjomė, o praradome ją dėl tarptautinių sanderių pokario metais“, pareiškė J. Sienkiewiczus Lenkijos dienraščiui „Nasz Dziennik“.

Jis apgailestauja, kad Lietuvoje tik išimties tvarka leidžiama turėti dvigubą pilietybę, ir siūlo kaip laikiną sprendimą „lenko pažymėjimo“ įvedimą.

Jam pritarė Lietuvos lenkų sąjungos Vilniaus rajono pirmininkas Waldemaras Tomaszewskis, pareiškęs, kad pažymėjimas reikalingas tik „pe-

Estijos prezidentas: Lietuvai ir Latvijai nėra dėl ko nerimauti

Talinas. „Drauge su Latvija ir Lietuva mes stengiamės sumažinti, o ne sukurti naujus vizų išpareigojimus kitiems valstybėms“, trečiadienį pareiškė Estijos prezidentas Lennart Meri. „Tačiau jeigu žurnalistas klausia ir savo klausime nurodo sąlygas, aš turiu aiškiai atsakyti“, sakė jis Estijos radijo „Vikerradio“ laidai, aiškindamas savo interviu Lenkijos laikraščiu „Rzeczpospolita“ detales.

Lenkijos žurnalistas paklausė Estijos prezidentą: „Kita įstojimo į Europos Sąjungą sąlyga yra Sengenoto sutarties pasirašymas. Ar esate pasirengę įvesti vizų režimą Lietuvai ir Latvijai, kai Estija jau taps ES nare, o Lietuva ir Latvija ne?“

„Jūs vertiate mane padaryti nemalonų pareiškimą, bet, norėdamas būti sąžiningas, aš turiu pasakyti — taip“, sakė L. Meri. „Jei tai bus įstojimo į Sąjungą sąlyga, mes ją įvykdysime“.

Netikėtai paskelbtas Latvijos ir Estijos prezidentų susitikimas

Ryga. Latvijos ir Estijos prezidentai susitarė iki eilinio trijų Baltijos valstybių prezidentų susitikimo gegužės 12 d. surengti atskiras derybas, kuriose apsvaistys Latvijos ir Estijos bendradarbiavimą bei galimybes jį stiprinti.

Guntis Ulmanis ir Lennart Meri susitikimas numatytas gegužės 7 dieną Pernu, pranešė Latvijos prezidento spaudos tarnyba.

Tai buvo labai netikėta, nes iki šiol į Latvijos užsienio reikalų ministerijos planus, kuriuose nurodomi visi prezidento vizitai, toks susitikimas nebuvo įtrauktas. Be to, pranešimas išplatintas, likus tik kelioms dienoms, kai Estijos prezidentas Lenkijos laikraščiu pasakė daug diskusijų sukėlusį pareiškimą.

Latvijos prezidento sekretorė spaudai pranešė, kad be dvišalio bendradarbiavimo, G. Ulmanis ir L. Meri apsvaistys valstybių pastangas įstoti į Europos Sąjungą ir NATO, bendradarbiavimą regione.

KALENDORIUS

Gegužės 1 d.: Šv. Juozapas Darbininkas; Anele, Žilvinas.

Gegužės 2 d.: Šv. Antanas, vyskupas. Bažnyčios mokytojas (295-373 m.); Zoja, Eidmantas, Zigmas. 1873 m. gimė poetas ir diplomatas Jurgis Baltrušaitis.

SPORTO



APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

DIPLOMATO DARBA JAV PRADEDA ŠARŪNAS MARČIULIONIS



Šarūnas Marčiulionis

Š.m. balandžio 28 d. Lietuvos ambasados JAV diplomatai sutiko į Vašingtoną atvykusį Nepaprastąjį pasiuntinį ir įgaliotąjį ministrą specialiams pavedimams Šarūną Marčiulionį.

Daugeliui Lietuvoje ir JAV gerai žinomas krepšininkas prisidės prie Lietuvos-JAV santykių kultūros, sporto,

verslo, turizmo srityse aktyvumo, skatins artimesnius JAV lietuvių ryšius su Lietuva. Susitikimo Lietuvos ambasadoje Vašingtone metu Šarūnas Marčiulionis susipažino su LR ambasados Vašingtone diplomatais ir jų darbo sritimis, aptarti planai ateitį. Šarūnas Marčiulionis taip pat susitiks su JAV Valsybės ir Komercijos departamentų pareigūnais.

Naujai paskirtas nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras jau šiandien į JAV atvyko su konkrečia užduotimi — pakviesti Amerikos lietuvių kuo aktyviau dalyvauti šią vasarą Lietuvoje vykiančiuose pasaulio lietuvių renginiuose. Birželio 23-30 d. bus surengtos VI Pasaulio lietuvių sporto žaidynės, o liepos 2-6 d. viso pasaulio lietuvių Vilniuje rinksis į Dainų šventę, skirtą Lietuvos valstybės atkūrimo 80-mečiui.

LR ambasada Vašingtone

ATVAŽIUOJA JAUNIMAS — SPORTO ŽAIDYNĖS

Šį pavasarį gegužės mėn. 9-10 d. Detroito vyks Šiaurės Amerikos Lietuvių jaunųjų ir mergaičių krepšinio pirmenybės, kuriose rungsis jaunimas iki 17 metų amžiaus.

Žaidynėse dalyvauti užsiregistravo 45 komandos, per 500 dalyvių. Tai yra rekordinis skaičius. Ši tiek daug jaunųjų komandų iki šiol žaidynėse nėra dalyvavę, anksčiau mergaitės mažai dalyvavo, bet kasmet jų didesnis ir didesnis skaičius pradeda žaisti krepšinį. O žaidynės labiausiai vertinasi patys jauniausi „molekulės“, kurių dalyvaus net 78.

Žaidynėse dalyvauja aštuoni lietuvių sporto klubai. Žaidėjai atvyksta iš Hamiltono Čikagos, New Yorko, Clevelando, Toronto ir Philadelphiajos. Iš Detroito užsiregistravo dalyvauti penkios komandos, 50 žaidėjų. Gausiausia komandą bus iš Čikagos „Lituanicos“ — dvylika komandų su 120 žaidėjų.

Žaidynės vyks aštuoniuose aikštėse — Dievo Apaizdos lietuvių parapijos Kultūros centre, Southfield, Livonijoje, Schoolcraft College, Ladywood High school ir St. Edith Parish. Šios salės yra tarp šeštos ir aštuntos mylios, prie 275 kelio. Ten pat yra ir visi viešbutiniai, kur bus apsistoję žaidėjai. Taip pat St. Agatha Parish — Redforde, kuri yra visai netoli parapijos ant Beech Day.

Žaidynės prasidės 9 val. ryte šeštadienį ir tęsis iki 6 val. vakaro, o finalai prasidės sekmadienį po 12 val. p.p. Šeštadienį, 7:30 val. vakare iki 11 val., Kultūros centre yra rengiamas linksmavakaris, bus galima pabendrauti, pavalgyti, pašokti. Įėjimas — vienas doleris. Detroito visuomenė ir jaunimas yra labai maloniai kvietiami linksmavakaryje dalyvauti. Vyresniesiems pasiūlyta linksmintis vyks greta esančioje mažesnėje salėje.

Kadangi žaidynės globoja sporto klubas „Kovas“ ir jos

yra tokios gausios, tai jas praversti reikia nemažą žmonių būrį. Susiorganizavo gražus klubo narių būrys, per 40 asmenų, kuris atlieka įvairiausius darbus, nuo salių priežiūros, taškų skaičiuotojų, teisėjų suorganizavimo iki šokių ir maisto paruošimo.

Žaidynės yra susijusios ir su ne menkoms išlaidomis. Jas paremė JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba, Detroito apylinkė, ŠALFAS ir sporto apygarda, o visuomenė gali padėti atvykdama į žaidynes ir linksmavakarį. Laukiame visų!

Algis Rugienius

SMUKDOMA ORDINŲ IR MEDALIŲ VERTĖ

Visose gyvenimo slinktyse laiko tėkmėje atsiranda iškilų, nusipelnusių savo išmone, visuomeniniu darbu bendrijai ir pačiai tautai, žmonių. Už tai, jie vienu ar kitu būdu yra pagerbiami žymenimis, medaliais ir net ordinais. Ši tradicija ne jauna tarptautinėje plotmėje, gi, ir mūsų nepriklausomoje Lietuvoje, prieškarinio laikotarpio jau buvo tapusi išraiška pagerbti iškilusius. Kandidatai tokių žymenų apdovanojimui, visuomet būdavo kruopščiai parenkami ir rekomenduojami Respublikos prezidentui, ar kompetentingai institucijai, atsižvelgiant kokiom kategorijon pagerbimas reminamas.

Lietuvoje, 1928 metais įsteigtas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinas ir šiandien yra vienas svarbiausių garbės žymenų. Jis gali būti skiriamas tik labai nusipelnusiems Lietuvai mokslu, mene, sporte, visuomeninėje ar valstybinėje tarnyboje. Šis ordinas, pagal simbolinį svarbą, yra suskirstytas į penkis laipsnius. Greta, egzistuoja ir didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino trijų laipsnių medalis.



Amerikos Lietuvių gydytojų s-gos metinės slidinėjimo išvykos į Park City, Utah, š.m. balandžio 3 d. vykusio didžiojo slalomo varžybų laimėtojai. Iš k.: Jonas Variakojis - III v., Jonas Prunskis - I v. ir Raimundas Gilius - II v.

DIDELĖ KNYGA APIE LIETUVOS FUTBOLĄ

Lietuvos futbolo 75 m. sukakčiai paminėti

Nors Lietuvoje futbolas yra viena pagrindinių sporto šakų (greta krepšinio), labai nedaug apie jį išleista literatūra. Kiek tik nori. Todėl smagu buvo gauti pirmąjį Lietuvoje išleistą didesnį leidinį apie šią sporto šaką. Jis pavadintas kaip „istorinė apybraiža“ vardu — „Lietuvos futbolas 1922-1997 m.“. Šią 376 puslapių, kietais viršeliais knygą paruošė Vytautas Saulis ir Gediminas Kalinauskas; išleido Lietuvos Futbolo federacija su „Diemedžio“ leidyklos Vilniuje talka. Vyr. redaktoriumi pažymėtas Danas Kaukėnas. Tiržas — 3,300 egz.

Knyga pasirodė 1997 metų pabaigoje. Jos įžangoje LFF prezidentas Vytautas Dirmeikis sako:

„Šiomet Lietuvos futbolas švenčia 75 metų jubiliejų. Jį skaičiuojame ne nuo pirmo spyrio į kamuolį, bet nuo pirmojo čempionato, vykusio 1922 metais. Po metų Lietuva tapo Tarptautinės futbolo federacijos (FIFA) nare, dar po metų — debiutavo 1924 m. olimpinėse žaidynių turnyre, Paryžiuje.“

Knygoje aprašoma ir futbolo Lietuvoje užuomazga, kuri buvo dar anksčiau. Čia sakoma, kad Lietuvoje futbolas pradė-

tas žaisti šio amžiaus pradžioje, tačiau pirmosios rungtynės užregistruotos tik 1911 m. rugsėjo 17 d., kai Kaune susitiko dvi sporto draugijos „Oriol“ („Aras“) komandos. Sakoma, kad Vilniuje tada buvo trys futbolo klubai: „Antakalnis“, „Žvėrynas“ ir „Sokol“ („Sakalas“). Kauno ir Vilniaus futbolininkai tais pačiais metais žaidė tarpusavio rungtynes: šeimininkai geriau valdė kamuolį ir nugalėjo vilniečius 10-5. Kauniečiai sužaidė ir pirmąsias tarptautines varžbas — 1911 m. liepos mėn. jie pralaimėjo Rytprūsio Eitkunų miestelio (šalia Kybartų) komandai.

Toliau knygoje rašoma apie futbolo žaidimo Lietuvoje vienos pradininkų — Stepa Garbčiauską, kuris buvęs daugiasiskas sportininkas — lengvaatletis, krepšininkas, futbolininkas, per I pasaulinį karą pasitraukęs į Maskvą ir 1914-1918 m. Maskvos „Sokolnikų“ klube įsigijęs futbolo žaidimo pradžininkus. Grįžęs į Lietuvą, jis 1920 m. įsteigė Lietuvos Fizinio lavinimosi sąją (LFLS) ir buvo valdybos pirmininku. Jis parašė ir knygę, pavadintą „Futbolas“, kurią 1921 m. išleido Lietuvos kariuomenės generalinio štabo literatūros skyrius. Reikia pasakyti, kad kariuomenė buvo pirmoji, įrengusi — gerą stadioną su nebloga futbolo aikšte.

Tokia buvo Lietuvos futbolo užuomazga, ją trumpai aptarsime, naudojantis čia minimo leidinio duomenimis. Nuo 1922 metų jau pradėtos vykdyti Lietuvos futbolo pirmenybės apie kurias rašoma šioje knygoje. Atrodo, kad pradžia buvo sunki, na ir komandų buvo nedaug. Pirmenybės pradžioje vyko tik Kauno apygardos komandų tarpe. Nuo 1924 m. pirmenybės buvo prarastos ir Klaipėdos apygardoje. 1925 m. įjungta ir Šiaulių apygarda, o dar vėliau pridėta ir Suvalkijos apygarda. 1931 m. buvo įsteigta bendra visos Lietuvos lyga, kurią sudarė 7 komandos: keturios — Kauno, dvi — Klaipėdos ir viena Kybartų („Sveikata“). Laimėjo Klaipėdos KSS komanda, ku-

ar dvarui nenusipelnusiems didikams už 10,000 auksinų. Pagaliau, trūkstant pinigų, ir už mažesnę sumą. Žinoma, ordino vertė ir prasmė krito. Reikėjo reformuoti jo gavimui taisykles. Tikslu būtų ir mūsų Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino ir ordino medalių gavimo taisykles peržiūrėti.

Sigitas Krašauskas

DIDŽIOJO SLALOMO LAIMĖTOJAI

Amerikos Lietuvių gydytojų sąjungos metinėje slidinėjimo išvykoje į Park City, Utah, š.m. balandžio 3 d. vykusiose didžiojo slalomo varžybose dalyvavo arti 30 asmenų. Varžybų laimėtojai tapo:

I v. Jonas Prunskis (21.12 sek.)

II v. Raimundas Gilius (22.89 sek.)

III v. Jonas Variakojis (23.35 sek.) J.V.P.

rios eilėse žaidė ir vėliau Čikagos „Lituanicos“ futbolininkų treneriu tapęs V. Trumpionas.

Knygoje yra daug pirmenybių lentelių (kasmetinių). Lietuvą okupavus rusams, Lietuvos komandos žaidė ir Sov. Sąjungos futbolo pirmenybėse, tad randame ir jų pirmenybių lenteles. Pateikiama Lietuvos rinktinės tarptautinių rungtynių statistikos, sužymimi žaidėjai, žaidę Lietuvos rinktinėje. Duodamos ir tarpvalstybinių susitikimų pasekmės, rinktinės sudėtys, kiek kas įvairių pasiekė ir pan. Rašoma ir apie Lietuvos komandų pasirodymus Europos taurių turnyruose ir kt. Čia su dėta, turbūt, viskas, kas liečia Lietuvos futbolą. Tai labai naudinga ir reikalinga medžiaga. Futbolo mėgėjui be šios knygos tikrai sunku apsieiti, jau nekalbant apie tuos, kurie ieško medžiagos rašiniams apie Lietuvos futbolą.

Čia reikia paminėti, jog 1994 metų skyrelyje minimi ir keli Čikagos „Lituanicos“ futbolo klubo nariai. Išspausdintos dvi spalvotos nuotraukos (o jų knygoje gana daug), kuriose matomi čikagiečiai. Vienoje iš jų matomi trys Lietuvos futbolo federacijos veikėjai su Alfredu Kleinaičiu (čia jis apibūdinamas kaip FIFA teisėjas, LFF viceprezidentas, JAV futbolo teisėjų kolegijos direktorius, ilgameis klubo „Lituanica“ žaidėjas.).

Kitoje nuotraukoje matome 1994 metais į JAV vykusius pasaulio futbolo pirmenybių atidarymą Čikagoje atvykusius Lietuvos futbolo mėgėjų grupę viešnagėje pas Joną Žukauską. Po nuotrauka rašoma, kad svečiai iš Lietuvos pagerbė Čikagoje gyvenantį ilgameis klubo „Lituanica“ žaidėją, LFF viceprezidentą J. Žukauską.

Tai gi smagu, kad knygoje minima bent pora išsivijusių gyvenančių futbolo pagrindinių veikėjų, kurie, už nuopelnią futbolui, buvo pakviesti vicepirmininkais į Lietuvos Futbolo federaciją.

Edvardas Šulaitis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėstį, pažymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$110.00	\$60.00	\$40.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$160.00	\$86.00	\$58.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Kanadoje	(Kanados dol.) \$86.00	\$65.00	\$50.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą kiti nora skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuotžiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

LIETUVOS TENISININKAI FLORIDOJE

Lietuvos krepšinio komandos, daugybė pavienių krepšininkų Amerikoje ne naujiena. Tuo tarpu lauko teniso žaidėjai — retenybė.

Balandžio 27 d. iki gegužės 2 d. Floridoje vyks dvi tarptautinio masto komandinės teniso varžybos. Vakariname pakraštyje, Naples mieste, varžybos bus veteranams daugiau 50 m. amžiaus. Lietuvos komandą sudarys Stasys Labanauskas, laimėjęs eilę turnyrų Europoje ir Australijoje savo amžiaus grupėje. Jo partneris bus Romas Kačanauskas, vienas iš pačių geriausių Lietuvoje.

Rytiniame pakraštyje, Fort Lauderdale mieste, rungtyniaus veteranai 60 m. amžiaus. Lietuvai atstovaus Ramojus Liubertas iš Kauno, buvęs kelis kartus Lietuvos čempionas, laimėjęs aukso medalius 4-se ir 5-se Pasaulio lietuvių sporto žaidynėse. Jo partneris yra Romas Tarasavičius Karolinos teniso klubo prezidentas. Tose varžybose dalyvauti užsiregistravo net 23-jų valstybių komandos. Rungtynės vyks panašiai, kaip Davis Cup varžybos: du vienetai ir dvejetas.

Tuos tenisininkus bandys nors šiek tiek pagloboti Elena Jonušienė iš Miami ir V. Grybauskas, o Jūno lietuvių plaukiojimo jėms suruošti priėmimą.

V.G.

Futbolas Čikagoje LFF „LITUANICA“ — „FORTUNA“ 8:0

Po 2-0 pergalės pirmose šio sezono futbolo pirmenybių rungtynėse prieš „Lighting“ vienuolikę, balandžio 26 d. mūsų šaliai suklebė „Fortunos“ futbolininkus, šį kartą net 8-0 pasekme.

Žaidžiant Northbrook, IL „Lituanica“ šventė vieną didžiausių pergalų lauko futbolo rungtynėse (salės futbolo pirmenybėse praėjusią žiemą mūsų šaliai turėjo daugiau panašių laimėjimų).

Jau pirmo kėlinio 7-je minutėje D. Smulkys ženklino 1-0. Iki kėlinio pabaigos dar vieną įvartį pridėjo H. Espinosa. Po pertraukos šis futbolininkas dar kartą nuginklavo varžovų vartininką. Du kartus pasižymėjo ir A. Grigaliūnas. Po vieną įvartį antrame kėlinyje pelnė J. Berutti, V. Žurmskas ir O. Oshola.

Šį sezoną „Lituanica“ po dviejų rungtynių jau turi 6 taškus, vienu daugiau negu jų pelnė per visą rudens ratą.

Taigi tas teikia pagrindą galvoti, jog pavasario ratą mūsų šaliai bus vieni pagrindinių „Metropolitan“ lygos I diviziono varžovų. Čia nuopelnas vieno komandos vadovų — Gedimino Bielskaus, kuris visą savo laisvalaikį aukoją rūpinamasis šios komandos reikalais.

Sekantį sekmadienį, gegužės 3 d. „Lituanica“ vyks į Park Ridge, IL, kur 3 val. p.p. Main East H.S. aikštėje rungtyniaus prieš stiprią ukrainiečių „Wings“ vienuolikę. Reikia palinkėti mūsų šaliai geros sėkmės!

E.S.

ŠACHMATŲ PIRMENYBĖS

1998 m. Š. A. Lietuvių šachmatų pirmenybės 1998 m. gegužės 2 ir 3 d. vyks Pasaulio Lietuvių centre, 14915 127th St., Lemont, IL. Vykdo — Čikagos lietuvių šachmatininkai.

SUOMIJA — GERIAUSIAS PAVYZDYS LIETUVAI

E. RINGUS

Šio straipsnio autorius turėjo progos 1994 m. pamatyti Suomiją, nuo Suomijos įlankos pakraščio iki Šiaurinio vandenyno, drauge su keliais šimtais panašių jaunuolių, keliaujant traukiniu, sunkvežimiais ir pėsčiomis. Teko pavargti, bet ir pasigrožėti nuostabiai gražiomis šiaurės pašvaistėmis, esant už poliarinės zonos, nematyti saulės spindulių keletą mėnesių ir pabuvoti be nakties viduvasyje.

Suomijos istorija

Sakoma, kad suomiai kalbiniu atžvilgiu yra giminin-gi vengrams. Vienuoliktame šimtmetyje juos okupavo švedai ir dominavo iki 1713 m. Švedų okupacija, jeigu taip galima vadinti, nebuvo rusiškoji. Tačiau švedų kalba kurį laiką buvo valstybinė, protestantizmas atėjo irgi iš Švedijos. Po nevykusios švedų invazijos į Rusiją, Baltijos kraštas ir Lenkiją, jiems pasitraukus, Suomiją okupavo rusai. Suomų kalba buvo padaryta valstybine, bet prasidejo rusifikacija. Ji nebuvo taip stipri kaip Lietuvoje. Suomiams net buvo leista turėti savo kariuomenę ir savo seimą. Visišką nepriklausomybę suomiai atgavo 1917 m. Jos vos neprarado 1939 m., kai Stalinas, pasinaudodamas politine suirutė Europoje, bandė padaryti Suomiją viena sovietinių respublikų. Be Vakarų pagalbos suomiai pajėgė apsiginti, prarasdami dalį Karelijos. Antrame pasauliniame kare suomiai dalyvavo volonterių puseje ir netgi atsiėmė prarastą Kareliją. 1944 m. rudenį suomiai atsiskaitė toliau kariauti ir įsakė vokiečiams savo dalinius išvesti. Atgautą Kareliją sovietai vėl okupavo. Šaltojo karo laikotarpiu Suomija laivavo tarp Vakarų ir Rytų, bandydama išlaikyti neutralumą, išgydama vadinamą „finlandizacijos“ titulu.

Bodami laisvi, suomiai nors ir turėdami tik vieną gamtinį turtą—miškus, pastoviai kūrė įvairias pramones, be medinių produktų, kaip popierius ir baldai. Dar prieš 20 metų 20 proc. eksporto sudarė produktai, gaminami iš medienos. Dabar jie sudaro tik 4 proc., o dauguma eksporto atitenka įvairiems moderniems įrankiams: telekomunikacijoms, elektronikos ir t.t. Suomija pasižymi ne tik pažangia technologija, bet ir medicina. Su jų

tyrimų rezultatais skaitosi visa planeta. Sujungimu su telekomunikacijos sistemomis (ir internetu) Suomijos gyven-tojai viršija visas Vakarų valstybes.

Kaip to pasiekti?

Paslaptis glūdi nuo seno gerai išvystytame švietimo tinkle. Ypač didelės reikšmės turi universitetų ir kitų mokslo institucijų panaudojimas su privacia pramone. Suomiai pradėjo steigti vadinamus „technologijos kaimus“. Tokie kaimai buvo pradėti JAV 1947 m., kur buvo surinkti mokslininkai ir technikai, kad pagamintų pirmą atominę bombą. Amerikos pavyzdžiu pasekė sovietai. Jie pastatė daug — jau ne kaimų, bet miestų — tokiu pačiu tikslu, kaip ir amerikiečiai, ir pavadino „atomgradais“. Tuos miestus pastatė gulagų aukos, o „atomgradų“ gyventojai, nors ir gerai aprūpinti, gyveno kaip kaliniai. Gimines nežinojo, kur jų giminaičiai gyvena, ką veikia, nes jų nebuvo galima aplankyti. Tų gan didelių miestų žemėlapiuose nebuvo. Po perestroikos, gynybos produkcijai sukritus, visi „atomgradai“ prarado privilegijas, paramą ir ištuštėjo.

Tuo tarpu Suomijos technologijos kaimai klestėjo. Jų sėkmės pagrindas yra sujungimas universitetų su privačiomis firmomis. Kiekvienas naujas produktas, žadantis gerą ateitį, tuojau yra bandomas kaimyninių įmonių ir, jeigu tinka rinkai, paleidžiamas į produkciją. Atsiranda iš to nauda įmonei, produkto išradėjui ir mokslinei institucijai.

Suomijoje pirmas technologinis kaimas įkurtas Oulu mieste. Anksčiau per tą uostą be medienos derva naudojama buvo eksportuojama medinių laivų statyboje. Krymo karo metu Oulu pagarsėjo, kai spauda pranešė, kad anglų laivynas bombardavo uostą, norėdamas sunaikinti dervos atsargas, kad jų negautų Rusijos laivynas.

Naują technologinį kompleksą valdo firma, pavadinta „Oulu Technopolis“. 50 nuosimčių tos firmos akcijų priklauso privatem kapitalui, 45 nuosimčių miestui ir 5 valstybei. Vietinis universitetas glaudžiai bendradarbiauja su visomis to komplekto įmonėmis kaip patarėjai, neprarasdami savo pozicijų mokslo įstaigoje. Jie yra laisvi daryti



Lietuvių fondo narių suvažiavime š.m. balandžio 17 d., Pasaulio lietuvių centre. Iš kairės: Pranas Jurkus, Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, Povilas Kilius, Lietuvos garbės gen. konsulas Vaclovas Kleiza ir Juozas Končius.

PRADĖJO VEIKTI HIPOTEKOS REGISTRAS

Nuo balandžio 1 d. pradėjęs veikti Lietuvos hipotekos registras, registruojantis ir kaupiantis informaciją apie nekilnojamojo ir kilnojamo turto įkeitimų sandorius, padidins skolinimo saugumą ir kreditavimo galimybes, tačiau, ekspertų nuomone, iš karto didelių pokyčių kreditų rinkoje nebus.

Lietuvos komercinių bankų sąjungos prezidentas Eduardas Vilkelis „Lietuvos rytui“ sakė, kad bankininkai hipotekos registrą sutinka palyginti pesimistiškai, nes juos baugina techniniai nesklaidumai. Banko „Hermis“ darbuotojams neaišku, kaip reikės įregistruoti jau sudarytus kilnojamojo turto įkeitimo sandorius ir iki 1994 m. įkeistą nekilnojamojo turto sandorių įkeitimo įregistravimo laktus daugumas bankų gavo hipotekos registro pradžios išvakarėse. Jie nepritaikyti pildyti kompiuteriu. Pvz., banke „Hermis“ kilnojamojo turto įkeitimo sandoriai, sudaryti iki balandžio 1 d., skaičiuojami tūkstančiais. Jeigu juos reikės įregistruoti bendra tvarka, reikės peržiūrėti kiekvieną sutartį ir ranka užpildyti įregistruoti hipotekos skirtą dokumentą.

Tačiau, nepaisant techninių nesklaidumų, manoma, kad bankininkų galimybės, pradėjęs tyrimus pagal savo nuožūrą ir nebūtinai atiduoti savo atradimus ir privacijas rankas. Tokiu būdu kai kurie profesoriai, atsiskyrę nuo pirminės korporacijos, įsteigė savo sėkmingas įmones.

Daugeliui žinomi nešiojamieji telefonai „Nokia“ yra vieno tokio technologinio centro vaisius. Suomijoje jų dabar vis daugėja, garsina įvairius aukštos kokybės technologinius produktus ir krašto vardą.

Štai kodėl Suomijos pavyzdys yra sekintas Lietuvai.

BALTIJOS ASAMBLĖJA PAKVIETĖ BALTŲ LYGA

Baltijos Asamblėja buvo įkurta 1993 metų spalio 30-31 d. Taline, Baltijos valstybių parlamentarų suvažiavime. Ją sudaro 60 narių, po 20 parlamentarų iš kiekvienos Baltijos valstybės. Baltijos Asamblėja yra koordinuojanti ir patariamoji organizacija, sudaryta svarstyti reikalus ir projektus, kurie bendri visoms Baltijos valstybėms. Ji gali pareikšti savo nuomonę visų Baltijos valstybių parlamentams ir vyriausybėms bei tarptautinėms organizacijoms.

Geresniam savo veiklos vystymui asamblėja turi šiuos komitetus ar komisijas: teisių, socialinių reikalų, ekonomikos, ekologijos ir energijos, ryšių, mokslo švietimo ir kultūros, gynybos ir užsienio reikalų.

Šių metų balandžio mėnesio pradžioje Baltijos Asamblėja pakvietė Baltų Laisvės lygą atsiųsti tris atstovus į asamblėjos suvažiavimą, kuris įvyks gegužės 26-28 d. Juodkrante. Baltų Laisvės lyga prasišalė atsiųsti tris atstovus, kurie taip pat bus paskirti ir į asamblėjos komitetus. Be Baltų Laisvės lygos asamblėjos posėdžiuose pakviesti dalyvauti ir Šiaurės tarybos bei Benelux Patariamiosios tarybos atstovai.

Anksčiau Baltijos Asamblėja buvo pakvietusi Baltų Laisvės lygos pirmininką dalyvauti savo suvažiavime, o dabar šį pakvietimą praplėtė iki trijų atstovų. Baltų Laisvės lygai atstovaus jos pirmininkas Valdis Pavlovskis, vykdomoji vicepirmininkė Angelė Nelsienė ir izdininkas Heino Nurmberg. Mūsų žiniomis, tai pirmoji užsienio baltų organizacija, pakviesta į Baltijos Asamblėją. Džiugu pastebėti, kad Baltų Laisvės lygos darbai, padedant Baltijos kraštams, buvo įvertinti.

P. Algis Raulinaitis

Danutė Bindokienė

Skurdas ir jo šaknys

Kaip jau ne kartą pastebėjome, žinios iš Lietuvos apie tenykštį gyvenimą lygi yra dvejopos: vyriausybė skelbia, kad jis sparčiai gerėja; žmonės laiškuose ir asmeniškai susitikimuose skundžiasi, kad iš tikrųjų niekas nepagerėjo, o kai kuriais atvejais dabar blogiau, kaip seniau. Be abejo, tikrovė yra kažkur šių dviejų kraštutinių nuomonių viduryje, bet užsienyje gyvenantys lietuviai lengviau tiki neigiamais atsiliepimais apie gyvenimą tėvynėje, negu žvilgsniu pro „rožinius akinius“.

Š.m. „JTO Biuletenis. Lietuva“ (kovas, Nr. 16), leidžiamas Jungtinių Tautų koordinatoriaus Lietuvoje, išspausdino du straipsnius, iš kurių galima susidaryti tam tikslų vaizdą apie dabartinę žmonių padėtį Lietuvoje. Viena — „Bukime stiprios“ — kalbama apie problemas, su kuriomis susiduria moterys, ypač darbo, sveikatos apsaugos, diskriminacijos klausimais. Š.m. vasario 24-25 d. buvo suruosta tarptautinė konferencija — „Moterys ir nedarbas“ — kurios tikslas „kuo plačiau supažindinti visuomenę su moterų nedarbo problemomis, įtakoti viešąją politiką, tobulinti socialinių paslaugų sistemą... bei suformuluoti pasiūlymus Vyriausybei ir Seimui, kaip pagerinti bedarbių ir socialiai remtinių moterų statusą ir sąlygas“. Verta į tai žvilgtelėti.

Tad kokia šiandien pagrindinė lietuvių moters problema? Straipsnyje tvirtinama, kad nedarbas. Beveik pusė bedarbių (47 procentai) yra moterys ir padėtis, atrodo, negreit pasikeis, nes joms susigrąžinti darbą, ypač provincijoje, yra sunku dėl būtinų patalpų ir žinių trūkumo. Amerikoje įstatymai apsaugo moteris nuo diskriminacijos darbovietėje ir, bent teoretiškai, moteris turi teisę į bet kurį darbą kaip ir vyrai.

Pernai, pagal Lietuvos Respublikos Regioninės darbo biršos statistiką, moterys sudarė 47,3 proc. registruotų bedarbių Lietuvoje. Daugiau jų yra 45-49 metų amžiaus ir mažai vilties, kad jų padėtis pasikeisiant. Žinoma, tai išaukia depresiją, nepasitiki-jimą savo jėgomis, didina psichologinę įtampą. Beveik pusė bedarbių moterų skundžiasi pašlijusia sveikata, bet neturi pinigų užsimokėti už medicinos paslaugas.

Ne tik bedarbė moteris, bet ir jos šeima įklimpta į skurdą. Ypač tas atsitinka,

kur šeimos galva yra moteris. Tvirtinama, kad net 70 proc. tokių šeimų dažnai badauja, neturi lešų susimokėti už komunalines paslaugas, negali nusipirkti drabužių sau ir vaikams. Daugiausia skurdo pasitaiko ne kaime, kaip daugelis mano, o mažesniuose miesteliuose, nes juose sąlygos nepalankios smulkiam ir vidutiniam verslui plėtoti, nėra didesnės pramonės. Apskritai miesteliuose ekonomika merdi, laisvų darbo vietų beveik nėra. Jeigu ir reikia darbuotojų, tai su specialiomis kvalifikacijomis, o daugiausia bedarbių, ypač moterų, jų stokoja.

Tyrimo duomenys, surinkti Jungtinių Tautų Vystymo programos 1997 m., teigia, kad ypač sunkiai gyvena jaunos šeimos, turinčios 2 ar daugiau vaikų, taip pat vieniši pensininkai, ilgalaikiai bedarbiai, invalidai. („Skurdo apraiškos Lietuvoje“, t.p.) Bent 37 proc. apklaustųjų pasiskundė, kad jų gyvenimas pablogėjo, nurodant to blogėjimo priežastis: kylantį kainas, mažėjantį pajamas. Įdomu pastebėti, kad vidutiniškai gyventojai per mėnesį nurodė 392 litų pajamas vienam asmeniui; vargšai — 278 litų, o pasiturintys — 968 litus.

Daugumas atakusiųjų savo nusikurdimą kaltininku laiko valdžią — net 77 procentai! Tik vienas iš dešimt mano, kad galbūt dėl savo skurdo reikia kaltinti save patį. Tačiau, kaip rodo tyrimo duomenys, skurdas Lietuvoje tiegiai susijęs su nedarbu. Ypač ilgalaikis nedarbas jau tapo labai opia problema. Tad ir pradžioje minėtos konferencijos rezoliucijoje vienas siūlymų yra „kurti daugiau darbo vietų moterims“. Kadangi tvirtinama, kad toms bedarbiams trūksta kvalifikacijų šiandieninėms darbo vietoms užimti, ypatingas dėmesys kreiptinas tų kvalifikacijų lygiui pakelti. Jeigu moterims būtų suteiktos galimybės išmokyti naują darbo metodų, vartoti kompiuterius ir kitas modernias įstaigų darbo priemones, automatiškai reikalai pagerėtų.

Tikėkime, kad problemos nebus sprendžiamos Amerikos pavyzdžiu — teikiant didesnes pašalpas nedirbančioms ir tuo skatinant jas pasitenkinti savo padėtimi. Antra vertus, jeigu daugumas gyventojų dėl savo skurdo kaltina valdžią, galbūt ir į tai reikia atkreipti dėmesį. Juk nėra dūmų be ugnies...

Ingresas

Vilniaus stotyje laukė kapitula. Vilniaus miesto ir Lietuvos Tarybos atstovai. Iš stoties vių nuvyko į Aušros Vartų koplyčią. Sutiko prel. Włodaką ir, pasveikinę vyskupą, pradėjo kalbėti Marijos litanią, o gatvėje žmonės, kurie buvo prie koplyčios, jam atsakinėjo.

Vysk. Matulaitis, pasimeldęs prie stebuklingo Marijos paveikslų, nurodė į zakristiją ir perskaitė ministro pirmininko A. Valdemaro laišką, kuris jam buvo įteiktas pirmininkas geležinkelio stotyje. Tame laiške ministras pirmininkas prašė, kad per ingresą vyskupas prakalbėtų į gudus jų kalba ir ingreso pirmą žodį duotų Tarybai ir ministrų kabineto atstovui. Vyskupas, perskaitęs tą laišką ir su jo turiniu supažindino prel. Hanusowiczų, kuris valde vikaro titulu Vilniaus vyskupiją, išvežęs vokiečiams į Vokietiją prel. Michalkevičių. Vyskupui jis pareiškė, kad gudų kalba, kaip nutarė kapitula, per ingresą nebus vartojama, o dėl Tarybos galima užleisti pirmą vietą.

Iš Aušros Vartų koplyčios ligi katedros vyskupą lydėjo tie patys atstovai.

(Bus daugiau)

VILNIAUS VYSKUPIJA IR JOS VALDYTOJAI XX ŠIMTMETyje

PETRAS MATEKŪNAS
(Tėsinys)

7

Tai buvo teisingas Vatikano parinktas Vilniaus įvairiausiai vyskupijai kandidatas. Apaštalinis vizitatorius Achille Ratti, kai pas jį apsilankė lenkų marjonų delegacija, kurie prašė jį prašymą pasiųsti Šv. Tėvui, kad paliktų kun. Matulaitį, jiems atsakė: „Visi tie faktai tik patvirtina, kad teisingai išrinkome. Teesie tai jums suraminimas“.

Lietuvos Taryba buvo labai susirūpinusi, kad kun. Matulaitis tik neatsisakytų. Kad Taryba būtų užtikrinta, pas kun. Matulaitį pasiektu kun. Petrulį ir kun. Purickį, kad jie įtikintų jį nesipriešinti ir paklusti Šv. Sostui, nes kito, kuris galėtų atlikti tas pareigas, nėra. Kun. Matulaitis po ilgo pasikalbėjimo sutiko būti Vilniaus vyskupu, jei Lietuvai ir Bažnyčiai reikalinga jo auka.

Kai kun. Matulaitis buvo paskirtas Vilniaus vyskupu, nors kapitula buvo nepatenkinta kun. Matulaitio paskyrimu, į Kauną iš Vilniaus kapitulos atvyko pasitarti dėl ingreso prel. Weliczo ir kan. Ušyla. Jie iš kun. Matulaitio pageidavo, kad jis per ingresą pirmą prakalbėtų lenkiškai, o paskui tik lietuviškai. Kai kun. Matulaitis dar norėjo ir gudiškai, tai jie pasi-

priešino prieš gudų kalbos įvedimą. Tuomet kun. Matulaitis jiems atsakė, jog net laikraštis „Dziennik Wileński“ pripažįsta, kad gudų Vilniuje yra net 17%.

Kun. Matulaitio konsekracija buvo numatyta Kaune, nes Vilniaus kapitula ją rengti Vilniuje atsisakė. Konsekracija buvo numatyta gruodžio 1 d. Tai buvo labai skubus ir neatidėdamas reikalas. Net ir apaštališkasis vizitatorius Achille Ratti ragino, kad Matulaitis greičiau būtų įšventintas ir užimtų Vilniaus vyskupijos ganytoją vietą. Kun. Matulaitis dar neturėjo iš popiežiaus skiriamosios bulės. Tuo reikalu į Varšuvą buvo nuvykęs kun. V. Dvaranauskas, bet bulės dar nebuvo. Jos vietoje atvežė vizitatoriaus raštą. Apaštališkasis vizitatorius Achille Ratti tos bulės liepė nelaukti ir tuojau kun. J. Matulaitį įšventinti į vyskupus.

Konsekracija

Kun. J. Matulaitio konsekracija įvyko 1918 m. gruodžio 1 d. Kauno katedroje. Konsekracijoje dalyvavo iš Vilniaus kapitulos prel. Karolis Rajko ir kan. Karolis Lubianiec, kunigai, dekanai, spaudos ir Lietuvos Tarybos bei jos kabineto atstovai. Nemažai kunigų atvyko iš Žemaičių ir Seinų vyskupijų. Katedra buvo perpildyta organizacijų atstovų su vėliavomis ir šiaip žmonių. Giedėjo Kauno kunigų seminarijos klierikų choras, vadovaujamas Juozo Naujalo.

Konsekracija prasidėjo 10 val. ryto. Konsekravo Žemaičių vyskupas Pranciškus Karevičius. Jam asistavo prel. K. Bajka ir Seinų vyskupijos atstovas prel. Matas Dabrila. Vysk. Karosas, kaip buvo numatyta,

buvo išvažiuojęs į Lomžą konsekruoti sufraganus kun. Romualdą Jalbzykowsky, o Minsko vysk. negalėjo patekti į traukinį, nes buvo užimtas vokiečių kariuomenės. Archidekanu buvo Žemaičių kunigų seminarijos rektorius prel. Jonas Maciulis-Maironis. Jo asistentais buvo kun. prof. Kazimieras Paltarokas ir kun. prof. Bronislavas Liaus. Apaštališkojo vizitatoriaus raštą perskaitė Vilniaus kapitulos kan. Karolis Lubianiec.

Per pietus, kurie įvyko 6 val. vakare, dalyvavo daug svečių, jų tarpe ir Prūsų Lietuvos delegacija su savo adresu. Vysk. Jurgis Matulaitis per iškilmingus pietus kalbas pasakė net du kartu lietuviškai ir vieną kartą lenkiškai. Jis savo kalbą pabrėžė, kad pasiruošę visiems lygiai tarnauti, vykdysiąs ne tik vyskupo, bet taip pat šalies piliečio pareigas.

Laikinoji Lietuvos vyriausybė buvo labai patenkinta. Tas reikalas buvęs skubus, nes Vilniaus vyskupija ilgai buvo be vyskupo. Tai rūpėjo ne tik Laikinajai Lietuvos vyriausybei, bet ir Vatikanui. Kandidatas buvo parinktas labai geras, tinkamas toms pareigoms. Lietuvos vyriausybė aprūpino jį vyskupo insignacijomis, mitra, pastoralu ir žiedu. Jos buvo brangios ir meniškai atliktos, jam įteiktos dar prieš konsekraciją.

Po konsekracijos vysk. Matulaitis pasiliko Kaune. Į Marijampolę negrįžo, nes norėjo pasirošyti ingresiui. Apstojto keletai dienų A. Panemuneje pas kun. kleboną J. Staugaitytį (vėliau buvo vyskupu).

Praleidęs keletą dienų A. Panemuneje ir paruošęs pirmąsias kalbas, kurias turės pasakyti Vilniuje per ingresą, gruodžio 8 dienos rytą nuvyko į Kauno gele-

A.P.P.L.E. VĖL TALKINS ŠVIETIMUI

JULIUS VEBLAITIS

American Professional Partnership for Lithuanian Education (A.P.P.L.E.) arba Amerikos mokytojų talka Lietuvos mokykloms, vėl sparsiai ruošiasi į pagalbą Lietuvos švietimui. Draugijos generalinė direktorė ir pagrindinė varomoji jėga yra Vaiva Vebraitė-Gust. Tai bus jau aštuntoji A.P.P.L.E. darbų vasara Lietuvoje.

Kovo 28 ir 29 d. dvidešimt švietimo darbuotojų suvažiavo iš įvairių valstijų ir tarėsi bei planavo savo būsimų kursų eigą šią vasarą Lietuvoje. Suvažiavimas įvyko Asheville mieste, North Carolina, jaukioje Episkopalo Visų Sielių katedros susirinkimų salėje. Dvi mūsų ten gyvenančios kolegės, Katie Hoyle ir Myra Goodwin, išrūpino parapijos patalpas, kuriomis mes dvi dienas patogiai naudojome. Aplamai, katedros vyriausybė mums buvo labai maloni ir palanki.

Paprastai A.P.P.L.E. draugija, susitarusi su Švietimo ministerija, stengiasi, kad kursai kasmet įvyktų skirtingose Lietuvos vietovėse. Per tuos septynerius metus jie jau vyko Aluntoje, Alytuje, Anykščiuose, Birstone, Jurbarko, Kaune, Kėdainiuose, Klaipėdoje, Marijampolėje, Molėtuose, Šiauliuose, Trakuose ir Vilniuje. Taip pat mažesnės apimties satelininiai kelių dienų kursai yra vykę kai kuriuose miestuose. Šią vasarą kursai bus dėstomi Mažeikiuose, Panevėžyje ir Utenoje.

Jau yra užsiregistravę 57 įvairių disciplinų dėstytojai. Dešimt jų turi savo specialybinių doktoratų ir yra universitetų profesoriai. Visi jie vyks į Lietuvą savo lėšomis, tik religijos ir etikos dėstytojų kelionės išlaidas apmoka Lietuvos religinė šalpa.

Panevėžyje vyks šie kursai: kompiuterių mokslas ir interneto panaudojimas darbu klaseje, etika ir religinis auklėjimas, pradinis ugdymas, anglų kalba, specialioji pedagogika ir istorijos integravimas į bendrą mokyklos planą. Mažeikiuose bus dėstoma: anglų kalba, pradinis mokslas, pilietinis ugdymas, bibliotekos šaltiniai ir jų panaudojimas, anglų kalba nespecialistams ir pedagogikos psichologija. Utenoje: socialinės globos mokslas, anglų kalba pradedantiems, žemės ūkio švietimas, pradinis ugdymas ir mokyklų administravimas.

Visos čia išvardintos disciplinos yra naudingos ne tik įvairių mokyklų mokytojams, bet taip pat vadovams. Temų planas yra kasmet derinamas su Lietuvos švietimo ministerijos poreikiais. Iš Amerikos vykstantys mokytojai kasmet nuveža nemažai mokslo priemonių; pvz., knygų, kompiuterių, magnetofonų, popierių ir t.t.

Prieš dvejus metus iš Pasaulinio knygų banko pasisekė gauti 20,000 knygų dovaną Lietuvos mokykloms. Tai buvo knygos, apimančios matematikos, humanitarinių ir gamtos mokslų sritis.

Nors Lietuva jau aštuoneri metai laisva ir nepriklausoma, tačiau ekonominė jos būklė dar gan liūdina. Ypač sunkiai ten verčiasi mokytojai. Norint dalyvauti A.P.P.L.E. kursuose, mokytojai turi patys užsimokėti keliones, maitinimą ir pragyvenimo išlaidas. Tačiau mūsų mokytojai, tai suprastami, prieš vykdami į Lietuvą patys vykdo lėšų tel-

kimo vajų. Planas yra kiekvienam kursų dalyviui įteikti po 100 litų stipendijas. Tokia paroma jiems nors iš dalies palengvina apsimokėti su kursais susijusias išlaidas. Jau keletą metų A.P.P.L.E. veikla labai stipriai remia Tautos fondas, skirdamas po 20,000 dol. Pereitą vasarą 1,000 Lietuvos mokytojų gavo tokias nedideles stipendijas.

Per aštuonerius savo veiklos metus A.P.P.L.E. draugija yra gavusi daugiau nei šimtą tūkstančių dolerių pašalpos iš Tautos fondo. Tokia pastova ir dosnia parama draugijos darbuotojai didžiai vertina ir yra labai dėkingi, nes be jos nebūtų buvę įmanomi įvykdyti kai kurių projektų, ypač Pietryčių Lietuvoje. Mažesnių sumų aukas skiria ir Lietuvos fondas, ir tos aukos yra labai vertinamos.

Kaip kiekvienos organizacijos, taip ir A.P.P.L.E. projektų vykdymas pareikalauja nemažai lėšų. Pereitais metais 25,000 dol. buvo paskirta ir išdalyta kaip nedidelės stipendijos tūkstančiui Lietuvos mokytojų. Kai kurie miestai iš savo izdo neišgali parūpinti nakvynių. Taip buvo, pvz., Trakuose. Tokiu atveju A.P.P.L.E. draugija pati sumoka viešbučio išlaidas. Anykščiuose taip pat A.P.P.L.E. atlygino už konferencijos dalyvių maistą ir nakvynes.

Didžioji dėstytojų dalis neturi nei tautybės, nei kraujo ryšių su Lietuva. Tačiau, nuvykę į savo paskirtas vietas, jie dirba labai noriai ir ryžtingai. Kiekvienas kursų dalyvis, gavęs stipendiją, savo geradariui parašo padėkos laišką. Nemažai gavo jų ir A.P.P.L.E. Štai keletas pasisakymų:

„Ačiū už tai, kad čia esate. Po šių kursų atsiranda noras dirbti, kurti ir ieškoti nauja. Vilnius, pradinis ugdymas. Mes daug iš jūsų išmokome. Vien nuosirdus bendravimas, mąstysenos laisvė man asmeniškai daug reiškia. Jūs man — kaip lašelis tyro vandens. Vilnius, muzika. Ačiū už tai, kad pakvietėte dalyvauti, ypač už materialinę pagalbą. Be jos man būtų buvę neįmanoma. Marijampolė, švietimo valdyba. A.P.P.L.E. draugijos



Toks didelis pasaulis...

TARP MŪSŲ KALBANT

PLAKATAI IR PLAKATĖLIAI

Plakatas nėra lietuviškos kilmės žodis. Tačiau jis yra pakankamai įsitvirtinęs mūsų kalboje ir vargu ar bebūtų pakeičiamas. Ne taip seniai Čikagos lietuvių Jaunimo centre, Čiurlionio galerijoje, buvo suruošta plakatų paroda. Savo rodiniais ji nedaug skyrėsi nuo ankščiau, prieš keliolika metų tose pačiose patalpose ruoštos panašios parodos. Žinoma, ankstyvesnėje parodoje nesipukavo nunešioti batai, šiukšlių dėžė ir kita panaši simbolinė atributika. Kuomet buvo surengta pirmoji plakatų

veikla savo darbu sujūdina kai kurias apipelėjusias smegenų lasteles ir praplečia akiratį. Klaipėda, muzika. Patiko man viskas, nes mes nemokame taip puikiai organizuoti kaip darbą derinti su turinimu poilsio, o bendravimą — su darbu. Nuostabus buvo talentų vakaras. Birstonas, švietimo valdyba.

Šiuo metu, A.P.P.L.E. zinioje jau yra per 300 įvairių specialybinių amerikiečių ir Amerikos lietuvių švietimo darbuotojų, kurie nuolat remia ir talkina Lietuvos mokyklų demokratizacijai atsinaujinimui. Taigi tikimasi, kad Amerikos lietuviai ir šiemet parems šį didžios svarbos Lietuvos švietimo užmojį.

Aukas siųskime: A.P.P.L.E., P.O. Box 617, Durham, CT 06422.

paroda, Čiurlionio galerijai pirmininkavo Vincas Lukas, o dabar — Algis Janušas. Tiek pirmoje, tiek ir antroje parodoje buvo išstatyti lietuvių renginių plakatai.

Plakatas yra viešo pobūdžio skelbimas, kabinamas ant stulpų, namų sienų, tvorų, dedamas į parduotuvės vitrinas ir pan. Plakatais siekiama praeivių dėmesio. Skoningai ir tinkamai atliktas, tinkamoje vietoje iškabintas, plakatas dažniausiai atlieka jam skirtą vaidmenį. Mūsųose pasitaiko plakatų, kurie savo perkrautu turiniu stačiai atbaido, o ne sužadina praeivių smalsumą. Kartais pasirodo plakatų, kurių turinys panašus į meilės laiškus arba priklaidą organizacijai aplinkraščiams. Tuomet nepašalinama pridurti, kad ir va tokius žodžius: „Visi ir visos maloniai kviečiami atsilankyti ir pamokslauti. Nors, atviriau kalbant, šiame krašte „kai kas moka, taip tas šoka“.

Galima teigti, jog plakatai kuriami ir gaminami nuo Gutenbergo laikų. Bene pirmuosius aukštesnio meninio lygio plakatus sukūrė ekspresionistas Toulouse-Lautrec. Šiais laikais išgarsėjo David Hockney, gimęs 1937 m. Anglijoje, o dabar gyvenąs JAV. Kai kurie David Hockney plakatai vertinami tūkstančiais dolerių. Šiais laikais (nėlietuviškame pasaulyje) plakatai tapo negintijama vertybe. Šiaurės Amerikoje, Europoje, Azijoje ir kitų žemynų miestuose veikia plakatų parduotuvės. Taipgi rengiamos parodos ir konkursai. Plakatų autoriai remiasi įvairiomis meno formomis. Yra plakatų, kurių centre figūruoja vaikai ir pagylių paįsyba ir tapyba. Kai kuriose valstybėse, įskaitant ir JAV, leidžiami specialūs leidiniai. Labai yra įdomus ir vertingas metraštis: „International Poster Annual“. Čikagoje ir kitur veikiančiose galerijose pardavinėjami plakatų originalai ir reprodukcijos. Plakatų kainos įvairuoja. Pavyzdžiui I ir II Pasaulinio karo metais karinės pajėgos reklamavusių plakatų kainos

siekia iki 1,000 dolerių. Kainos priklauso nuo autoriaus, paklausos ir plakatų tiražo. Kainos keičiasi. Yra plakatų, kurie praėjusiais metais kainavo 750 dolerių, o šiemet jų kaina pašoko iki 2,000 dolerių. Pasitaiko ir falsifikatų. Ką ir besakyti, kai šiais laikais falsifikuojami net žymiųjų dailininkų kūriniai.

Š.m. balandžio 24, 25, 26 d. Čikagoje, Hillenbrand auditorijoje, buvo suruošta tarptautinių plakatų mugė (International Vintage Poster Fair). Čia buvo išstatyta apie 10,000 plakatų. Akis traukė rodinis gausumas, spalvingumas bei įvairumas. Buvo galima įsigyti plakatą už 50 dol. Buvo ir tokių, kurių kainos siekė tūkstančius ar net keliasdešimt tūkstančių dol. Dabar plakatai puošiamos įstaigos, gyvenamieji namai. Netruksta ir kolekcionierių.

Musiškių tarpe yra ne vienos plakatų „mylėtojas“ — kolekcionierius. Prieš keletą metų Čikagos Marquette Parko apylinkėje buvo pora lietuvių parduotuvių, kurių sienos buvo nusagstytos lietuvių renginių plakatais. Yra lietuvių, kurie lietuviškais plakatais puošia savo gyvenamuosius namus, ypač apatinio aukšto patalpas. Yra ir lietuviškų įdomių, skoningų, vertingų plakatų.

Rašantiems iš atminties neišblunka prieškariniai metai Lietuvoje sukurti ir išleisti plakatai. Šių plakatų paskirtis — skatinti lankymąsi Lietuvoje. Pamenu, vienas tokių plakatų kabojo Lietuvos generalinio konsulo dr. Petro Daužvardžio raštinėje, o kitas Čikagos lietuvių Jaunimo centre. Taipgi yra neužmirštas prieš gerą porą dešimtmečių Lietuvoje sukurtas ir į užjūrį atklydęs plakatas. Jame „pūsojo“ didžiulė stilizuota višta, padėtas nedidelis kiaušinis ir mažomis raidėmis užrašas: „Mažiau kalbų, daugiau darbų“.

Petrus Petrutis

PASEKTAS „VINIŲ SMEIGIMO“ REKORDAS

Agentūra „Factum“ prie Lietuvos kultūros fondo į trečiosios Lietuvos rekordų knygos sporto skyrių įrašė pirmąjį Rytų kovos menų rekordą.

Alvydas Mulevičius iš Šakių rajono Išdagų kaimo be jokio įnagio, ranka 3.5 mm skersmens vinimi persmeigė 8 cm storio lentą.

A. Mulevičiui pirmasis bandymas persmeigti 7 cm storio liepinę lentą nepavyko — sulinko vinis. Antrąją vinimi pati lenta buvo pradurta. Iš karto po to A. Mulevičius trečiuoju bandymu pagerino šį savo laimėjimą, persmeigdamas 8 cm storio lentą. (Elta)

CLASSIFIED GUIDE

ĮVAIRŲS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Galime padėti gauti darbo leidimą. Suteikiams pigus butus – \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIO NAMŲ SVERTAS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kone kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Reikalingi vyrai darbininkai, skambinkite po 6 val. vakaro tel. 773-735-9311.

Reikalinga moteris prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį ir namus. Siek tiek angliskai mokėti būtų naudinga. Alga, kambarys, maistas ir kelionė apmokama. Kalifornija, tel. 510-420-8181.

Reikalinga moteris prižiūrėti 1 metų mergaitę 5 d. į savaitę ir gyventi kartu Bostone. Tel. 617-520-1853

Nerūkantis pensininkas ieško kambario prie šeimos, su maistu. Pageidautina Marquette Parke arba pietinėje Čikagos dalyje prie gero susisiekimo. Kreiptis nuo 8 v.v. iki 10 v.v. Tel. 773-472-1249.

Valymo darbus ieškomi vyrai. Tik dienomis. Turi turėti auto. Reikia važinėti greitkeliais ir vakarinius priemiestius. \$6 į val. Skambinti Staci po 6 val. vakaro. Tel. 708-652-2110.

DRUGAS

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECHIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER

773-284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravimas. Įkainavimas veltui.

Medicinos sesuo ieško darbo.

Tel. 773-735-1540

HELP WANTED

Full time male, full service gas station attendant. Steady work for honest & dependable worker. Apply Mon. thru Fri. at 3968 S. Ashland, Chicago. Must speak English & have Soc. Sec. number.

Išnuomojamas rūsys naujai įrengtas butelis (su viskuo).

Tel. 773-776-3538.

MACHINISTS-PROGRAMMERS

NEED 2 CNC MAZAK LATHE If you are a leader this position is for you. Top salary. Good location Schaumburg, South Side. Phone 847-301-1000 Jim or Jay. Fax 847-301-0100.

Mirus a.a. Dr. VINCUI ŠMULKŠČIUI, šeima, draugai ir pažįstami, pagerbdami jo atminimą, ateitininkų veiklai remti paaaukojo \$860.00

Aukojo:

dr. Kazys ir Marija Ambrozaitiai, Juozas ir Ona Bauzai, Juozas ir Aldona Brizgiai, Petras ir Emilija Brizgiai, dr. Adolfas ir Jadvyga Damušiai, Stasė Ilginienė ir Danguolė Ilginytė, dr. Aldona Juozevičienė, dr. Petras ir Stefa Kisieliai, dr. Petras ir Daiva Kisieliai, Casimir ir Roxane Komar, Juozas ir Teresė Kontčiai, Karolina Kubilienė, Justas ir Janina Lieponiai, Jerome ir Ann Maleski, Chester ir Geraldine Maleski, Irena Paliulienė, Bronius ir Aurelija Polikaiciai, dr. Albina Prunskienė, Vanda Prunskienė, dr. L. ir dr. S. Richardson, dr. Kazimieras Rimkus, Marija Ročkuvienė, Izabelė Stončienė, Juozas Vaineikis, Joseph ir Dorothy Valintis, Valerija Žadeikienė, dr. Petras ir Laima Žliobos, Roma ir Irena Žuliai.

Ateitininkų fondas dėkoja aukotojams ir reiškia nuosirdžių užuojautą velionio žmonai poniai Aldonai, sūnui dr. Linui, broliui dr. Albinui ir artimiesiems.

Mirus a.a. JUOZUI MIKONIUI, laidotuvių dalyvių paaaukotas \$1,000, velionio žmona skiria studentų ateitininkų stipendijas Lietuvoje

Aukojo:

S. ir E. Alšėnai, P. ir N. Bieliniai, R. Čiuberkienė, J. Dautienė, Uršulė Gaižutienė, Milan Galic, Anita Giedraitienė, K. Gobienė, dr. Vitoldas ir Vanda Gruzdžiai, Jonas Gudėnas, S. ir J. Ignatavičiai, Izabelė Jonaitienė, Benius ir Alvilė Karkliai, A. ir D. Kižiai, John Karosec, Rimas Laniauskas, Stasė Laniauskienė, Ernest E. ir Violeta Z. Leger, Bronė Mainelienė, Kazimieras ir Marytė Marcinkevičius, Nijolė Maželienė, Vytenis ir Aldona Miškinis, Carolyn Morganti, Donatas ir Rimgaile Nasvyčiai, Albina Ozinskienė, Luka ir Anka Puljic, Vladas ir Nijolė Palubinskai, Aldona Palūnas, Metys ir Dziuka Palūnai, Ona Ralienė, Vacys ir Ona Rociūnas, Ona Skardienė, Mary Ann Smith, Valerija Spirikaitienė, dr. J. ir T. Stankaiciai, Irena Sušinskienė, V. ir J. Stuočiai, Augis ir Regina Silgaliai, Algis ir Vida Tallat-Kelpšos, Edmundas ir Gražina Varneliai, Jonas ir Birutė Vasariai, Julia Wendt, Romas ir Aldona Zorskai, „Taupa“ (lietuvių kredito kooperatyvas).

Ateitininkų fondas reiškia nuosirdžių užuojautą velionio žmonai Marijai Mikonienėi ir dėkoja už paramą Lietuvos studentams ateitininkams.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

APIE NEPAPRASTAS
VELYKAS

Apie prezidentą Valdą Adamkų kalbam, rašom, jį ir giriam, ir kritikuojam labiau, negu bet kurį savą ar svetimą prezidentą. Nieko nepadarysi — jam tenka gyventi tokiu ypatingu mūsų istorijos laiku.

Ką prezidentas nuveiks, padarys ar nepadarysi — glūdi ateityje, tačiau ką jis ir ponija Alma jau padarė, atsvers daugelį įvairių darbų ir veiksmų.

Būtent, jei kas dar neskaitė, tai te paskaito š.m. balandžio 21 d. „Drauge“ R. Gaškos „Vai-
kų šventė prezidentūroje“.

„Ką padarėte vienas iš mažiausių mano brolių...“ — aukščiausia atestacija viršijanti daugelį žemiškųjų pagyrų — tenka prezidentui ir ponijai. O tie Vilniaus „mažieji broliai“ buvo tikrai mažiausieji, skurdžiausieji ir pamirščiausieji.

Duok Dieve, dar daug tokių Velykų Lietuvos prezidentūrai!

Nijolė Užabalienė
Chicago, IL

DŽIAUGSMAS MAŽIEMS
IR VISIEMS

Skaitant apie vaikų šventę prezidentūroje Vilniuje per Atvelykį, graudus kamuolys užgnaužė gerkle ir nenoromis sudrėko akys. Reikia džiaugtis ir dėkoti prezidento Valdo Adamkaus žmonai Almai, kad ji savo veiklą pradėjo nuo vargingų vaikų, suprasdama, jog vaikai yra pasaulio viltis, kaip žiedai yra gamtos viltis. Teko girdėti patarimą: „Nušluostyk vaikui ašaras, nes ilgi lietus žydėjimui kenkia“. Lietuvos „Baltieji rūmai“ tai giliai supranta ir vykdo kažkurio išminčiaus pabertą mintį, kad džiaugsmas ir linksmumas tai dangus, po kuriuo viskas auga, išsilyks nuodus. Pagirtinas ir prezidentinės sugebėjimas „nemeti“ valstybės išdo, bet surasti geraširdžių dovanotojų. Lygiai, kaip ir Lietuvoje kai kurie priekaištavo dėl sprogstamųjų šviestų (fejerverkų) per inauguraciją išlaidų, o tai buvo Illinois gubernatoriaus Jim Edgar dovana Lietuvai! Teklesti prezidentinės Almos tradicija nešti džiaugsmą, viltį, šviesią ateitį Lietuvos atžalynui — mūsų tautos būsimiems tauriems piliečiams.

Čia prisimena 1945 m. Hanau stovyklą, kurioje buvo 6,000 pabaltiečių ir lenkų. Vien lietuvių — 3,600. JAV kapitonas su savo žmona pakvietė tuziną lietuviukų — pagėdavo našlaicių — Padėkos dieniai pas save į namus. Čia rašančios vyrui esant stovyklos vadovu, nuvežėme mažylus. Jiems atrodė šventės stalas — nepasiekiamu rojumi. Niekaid neragavę nei kalakuto, negirdėję apie saldžią bulvę, nei apie moliūgo pyragą, o jau dovanų gausybė visiškai pribloškė jų vaizduotę. Mes iš anksto pamokėme vaikūčius angliškai padėkoti. Koks buvo šeiminkų nustebimas, esą, kas per vaikų mandagumas. Po kiekvieno paduoto patiekalo vis „thank you“. O jie, vargšeliai, tiek temokėjo. Niekaid nepamirštinas jų begalinis džiaugsmas!

Galima gerėtis Lietuvos

prezidentienės Almos Adamkienės pastangomis ir triūsų įnešti į mūsų tautos likimo blaškomus vaikelius panašios šviesos, nes patirtas džiaugsmas padeda su šypsena nugalėti kliūtis ir sunkenybes.

Stasė E. Semėnienė
Chicago, IL

NUSIKALTĖLIAI
OKUPAVO LIETUVĄ

Šių metų balandžio 16 d. „Lietuvos rytas“ išėjo su dviejų eilučių antrašte „Teroro aktas Šiauliuose paženklinas žmonių kraują“. (antra eilutė) „Vakar per sprogimą miesto mokesčių inspekcijoj buvo sužeisti devyni žmonės“. Kitur rašoma, kad sprogdinimai tapo antrąja tautine sporto šaka po krepšinio. Skambėtų kaip komedija, jei padėtis nebūtų tragiška. Iki š.m. balandžio 20 d. — tai 26-tas sprogimas. Na, o „partijų vadovai nežino, kaip kovoti su nusikalstamumu“. („Draugas“ 98.04.25).

Man kyla klausimas: kur ta įstatymų reglamentacija? (Tai mandras žodis, išreiškiantis teisėtvaros procesą — mėgiamas valdžios pareigūnų, susijusių ir dalyvaujančių tiesiogiai ir netiesiogiai su pačiu nusikalstamumu pasauliu, korupcija ir pan.) Kas tuos įstatymus leidžia? Ugi Seimas. Kas jam vadovauja? Seimo pirmininkas V. Landsbergis, konservatoriai ir kitos partijos.

Ankstiau buvo galima suvesti visas kaltes brazauskiniams. Ši sąvoka buvo ypač populiari Amerikos lietuvių tarpe, nors, laimėjus konservatoriams, niekas nepasikeitė ir nusikalstamumas eina blo-gyn, o ne geryn. Dauguma JAV lietuvių reguliariai nekaito Lietuvos spaudos. Todėl aš nutariau pateikti antraštes, spausdintas pačiame pirmame „Lietuvos aid“ ir „Lietuvos ryto“ puslapy:

LA 98/2/3 — „Seimo narys gali nebaudžiamas šantažuoti“.

LA 97/12/30 — „Kontrabandinis spiritas garavo ir mokesčių inspekcijoj, ir policijoj“.

LA 97/11/29 — „Prokurorai, kaip ir bankininkai pinigų tempesi sau“.

LA 97/11/8 — „Nusikaltėliai tebekariauja su Šiaulių policija“.

LR 97/7/24 — „Šalies pasienietiai naktį lėbuoja ir šaudosi vieni į kitus“.

LR 97/8/27 — „Ministro asmeninai reikalai susipynė su tarnybiniais“.

LR 98/1/12 — „Pareigūnams ir ekspertams jų neuždribti pinigai“.

LR 98/3/24 — „Teroristų tailas — nepasiekiamu rojumi. Niekaid neragavę nei kalakuto, negirdėję apie saldžią bulvę, nei apie moliūgo pyragą, o jau dovanų gausybė visiškai pribloškė jų vaizduotę. Mes iš anksto pamokėme vaikūčius angliškai padėkoti. Koks buvo šeiminkų nustebimas, esą, kas per vaikų mandagumas. Po kiekvieno paduoto patiekalo vis „thank you“. O jie, vargšeliai, tiek temokėjo. Niekaid nepamirštinas jų begalinis džiaugsmas!“

LR 98/3/26 — „Policijos komisarijai prostitutes dalijosi su banditais“.

LR 98/4/6 — „Kontrabandos virusas siautėja valdžios koridoriuose“.

Beskaitant šias antraštes, aiškiai matyti, kad tie, kurie leidžia įstatymus, ir tie, kuriems jie skirti, yra įgiję visiską imunitetą nuo nusikalstamumo. Galima sakyti, kad tai jiems normalu.

Senos kartos Amerikos lietu-

viai buvo labai dosnūs ir palaidė konservatoriai ir jų vadą V. Landsbergį, bet nežinojo apie skandalus įvairiose ministerijose, jų tarpe vidaus reikalų (VRM) ir aukštų policijos komisarijų ryšius su organizuotu nusikalstamumu. V. Landsbergis ir visi konservatoriai jiems buvo teisūs visais laikais. Jis sėkmingai vadovavo išsilaisvinimui nuo raudono jungo, bet kaip dabar nusikratyti nusikaltėlių okupacijos? Reikia tikėtis, kad prezidentas Adamkus padės tai įgyvendinti.

Kęstas Kriaučiūnas
Oak Lawn, IL

PASIELGTA
"ČIGONIŠKAI"

Ką daryti su rastu 25 dol. operos bilietu prieš pat spektaklį? Rastą bilietą būtų geriausia palikti kasoje, su pastaba, kad tas bilietas buvo rastas, o ne parduoti prie kassos eilėje stovinčiam asmeniui (nepasakant, kad tas bilietas buvo rastas).

Man teko nusipirkti tokį bilietą ir dėl to turėti nereikalingą nesupratimą su asmeniu, kurio paprašiau man užleisti bilietą nurodytą vietą. Aš noriu atsiprašyti to asmens dėl to nemalonaus įvykio, kurio mes abu neužsitarnavome dėl nesąžiningai parduoto bilieto. Parduodant rastą bilietą į „Čigonų barono“ operos spektaklį buvo pasielgta čigoniskai.

Vytautas Musonius
Oak Lawn, IL

PATIKSLINIMAS IŠ
ST. PETERSBURG, FL

Labai gražiai aprašyta Juno Beach, FL, įvykusi madų paroda „Drauge“ bal. 16 d. Madų parodos visur labai populiarios ir sutraukia daug žiūrovų — svečių. Tame aprašyme padaryta klaida, nes rašoma, kad turbūt tai vienintelė Floridoje lietuvių tarpe madų paroda.

St. Petersburgė veikia gausus Lietuvos Dukterų skyrius, kurį prieš 13 metų įkūrė Monika Andrejauskienė, rūbų madų kūrėja. Jos iniciatyva per tą laikotarpį buvo ruošiamos madų parodos Lietuvos Dukterų metinių renginių progą, veik kas antri metai. Jau buvo suruoštos penkios parodos ir tikimės dar jų turėti.

Antra klaida įvyko, aprašant St. Petersburgo šių metų vakarienę — koncertą („Draugas“, kovo 26 d.). Scena buvo labai gražiai papuošta iš M. Andrejauskienės gautomis lietuviškomis užuolaidomis, kurias skoningai scenai papuošti sukombinavo Aldona Česnaitė ir Klevutė Gaizauskienė. Vidury jų kūrybos kabojo, taip pat mės narės Dalios Adomaitienės pieštas, draugijos ženklas.

Taip pat norime atitaisyti tam pačiam „Drauge“ po valdybos nuotrauka turi būti pirm. Aldona Česnaitė (ne Elena).

Visur ir visos Lietuvos Dukterys dirbame, kaip įmanydamos ir pajėgdamos reikalingą ir naudingą darbą, padėti artimui ir tėvynės vargstantiems nelaimingiesiems.

Elena Jasaitienė
St. Petersburg, FL

PADĖKA

A.†A.

STASYS KAZLAUSKAS

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas, Senelis, ir Prosenelis mirė 1998 m. balandžio 9 d.; palaidotas balandžio 14 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. R. Gudeliui už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias bažnyčioje, palydėjimą į Amžinąjį Poilsį ir apeigas kapinėse.

Širdingai dėkojame R. Sokui už vargonavimą gedulo pamaldose.

Širdingai dėkojame visiems giminėms, draugams, ir pažįstamiems atsilankiusiems koplyčioje atsisveikinti su velioniu, bažnyčioje dalyvavusiems pamaldose ir palydėjusiems į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už išreikštus užuojautos žodžius, asmeniškai, laiškais ir už šv. Mišių aukas, gražias gėles, ir kitas aukas.

Dėkojame karsto nešėjams, suteikusiems velionii paskutinį palydėjimą ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą ir malonų patarnavimą.

Su giliu liūdesiu: žmona Sofija Kazlauskienė, duktė Adelė Laima Liutkienė.

A.†A.

KAZIUI LINKUI

užmerkus akis Amžinajam Poilsui, mūsų mielus, žmoną MĖTĄ, dukrą NERIJĄ ir žentą ROMĄ KASPARUS, svainį JONĄ VESELKĄ, bei kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Danguolė ir Petras Griganavičiai
Lelė ir Juozas Žvyniai

A.†A.

Dr. VINCUI ŠMULKŠČIUI

mirus, žmoną ALDONĄ, jos šeimą ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame.

M. Mackevičius



Ar
nenušibodo
ir vėl
ieškoti
geriausių
procentinių
uždarbių?

Skubėkite į
Midland Federal
Savings
kur kasdien
pelnysite
geriausius
nuošimčius.

5.65%

APY*

12 month Term

Certificate of Deposit



Midland Federal
Savings and Loan Association

8929 S. Harlem Ave., Bridgeview 60455 • (708) 598-9400
4040 S. Archer Ave., Chicago 60632 • (773) 254-4470
2857 W. 99th St., Chicago 60629 • (773) 925-7400

FDIC insured



*APY (Annual Percentage Yield) for this 12 month CD is 5.65% as of March 31, 1998. Interest is compounded daily and paid monthly. Penalty for early withdrawal. Rate subject to change without notice.

A.†A.

Kun. JUOZAS JUOZEVIČIUS

Gimė 1909 m. Lietuvoje, Kupiškėje, gyveno ilgus metus Čikagoje. Daugiau kaip 30 metų tarnavo Marquette Parko Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje. Prieš ketverius metus grįžo į gimtąjį Kupiškį ir iki mirties gyveno tėvų namuose.

Kun. Juozas Juozevičius mirė balandžio 27 d., pirmadienį, 3 val. 15 min. ryto. Buvo pašarvotas Kupiškio bažnyčioje, palaidotas trečiadienį, balandžio 29 d., senosiose Kupiškio kapinėse prie tėvų. Mišias koncelebravo Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas su dešimčia kunigu.

Nuliūdusi Juozevičių šeima Lietuvoje ir Amerikoje.

Už mums visiems mielo kun. Juozo Juozevičiaus sielą gimines, draugus ir pažįstamus kviečiame pasimelsti šv. Mišiose sekmadienį, gegužės 3 d., 10:30 val. ryto Marquette Parko Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnašaus kun. R. Gudelis.

DVIDEŠIMTIES METŲ MIRTIES
SUKAKTIS

A.†A.

GRIGAS VALANČIUS

Mirė 1978 m. gegužės 11 d.

Minint šią sukaktį, šv. Mišios bus aukojamos Žemaičių Kalvarijos bažnyčioje. Gegužės 10 d., 12:30 val. p.p., Šv. Kazimiero bažnyčioje, Los Angeles, CA.

Prašome artimuosius ir pažįstamus prisiminti a.a. Grigą Valančių savo maldose.

Duktė Dalilė Valančiūtė-Polikaitienė ir šeima

A.†A.

ALBERTUI MISIŪNUI

Amžinybėn iškeliavus, giliausiai užjaučiame žmoną ELENĄ, dukras RAMUNĘ, VALĘ ir RŪTĄ su šeimomis

Rita, Pijus ir Kristina Stončiai

A.†A.

ALBERTUI MISIŪNUI

mirus, reiškiamė nuoširdžiai užuojautą žmonai ALEI ir dukroms RŪTAI, RAMUTEI ir VALENTINAI su šeimomis.

Zelma Noreika
Paulius Noreika
Higinas Gečas
Lidija Vaitonis

Mylimam Vyru ir Tėvui

A.†A.

VYTENIUI JONYNUI

mirus, skausmo prislėgtoms, mielai žmonai IRENAI ir dukroms LINAI ir KARLEI reiškiamė nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

A.a. pusbrolio Kazimiero Jonyno
ir a.a. pusbrolio Vaclovo Jonyno šeimos

Mielam kaimynui ir prieteliui

A.†A.

KAZIMIERUI LINKUI

mirus, jo žmoną MĖTĄ, dukrą NERIJĄ su vyru ROMU, svainį JONĄ ir kitus jų gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jo išėjimas paliko didelę tuštumą mūsų gyvenime.

Julė ir Jonas Kučinskai

Miami, Beach, FL

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Casimir K. Okas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 91 Metus.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvių operos choro koncerte šį sekmadienį, gegužės 3 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre bus paskutinė proga dar kartą pasigėrėti operos solistų ir, tiek gražių komplimentų sulaukusio, choro dainavimu. Girdėsime ištraukas iš operų: Jurgio Karnaviciaus „Grazina“, Vytauto Klovo „Pilenai“, Giuseppe Verdi „Nabucco“ ir „Traviata“, taip pat daug kitų gražių dainų bei arijų. Bilietai bus parduodami prieš koncertą, bet patartina atvykti anksti, tai ir pasirinkimas bus geresnis, ir susikimšimo prie kasos išvengta.

Didelė šventė šį sekmadienį, gegužės 3 d., 1 val. p.p., Palaiminto Jurgio Matulio misijoje — vaikučiai priims Pirmąją Komuniją.

Nejaugi mama turės gaminti pietus šeimai ir per Motinos dieną? Sukvieskite mamas, močiutes, nepamirškite ir uošvių (juk ir jos mamos!) ir nueikite į Pal. Jurgio Matulio misijos ruošiamus Motinos dienos pietus gegužės 10 d., sekmadienį, 12 val., Pasaulio lietuvių centre. Jums reikia atlikti tik vieną mažą darbėlį — paskambinti tel. 630-257-6675 ir užsisakyti vietas arba stalus. Tai padaryti būtina. Kaip atrodytų, jeigu ateitumėte su mama į pietus, bet nebūtų vietos...

Balzko Lietuvių muziejaus Moterų gildija kviečia į pavasarinę madų ir grožio šventę, „Couture International“, šeštadienį, gegužės 2 d. Bus Amerikos, Kanados ir Lietuvos modeliutojų rūbų demonstravimas, madų projektų paroda, paroda „iš skrynios“, priešpiečiai, laimėjimai. Renginiai prasidės 10:30 val. r. ir tęsis iki 2 val. p.p.

„Grandies“ jaunimo ansamblio tradicinis pobūvis „Pasodinom ažuolą“ vyks šeštadienį, gegužės 2 d., 6 v.v. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Buvo ansamblio nariai, tėveliai, seneliai, draugai ir visi tautinių šokių mėgėjai kviečiami atsilankyti. Jaunimo veiklai svarbus jūsų dėmesys ir parama. Apie dalyvavimą prašoma iš anksto pranešti Dalei Trakienei, tel. 708-598-5827. Lauksime!

Studentų Ateitininkų centro valdyba š.m. gegužės 15-17 d. Dainavoje ruošia aktualių gyvenimiškų klausimų svarstymo savaitgalį. Atvykite pasimokinti, pagalvoti, padiskutuoti ir pasidaryti. Registruotis pas Vytautą Žemaitaitį, tel. 773-927-6877. Užsiregistravus iki gegužės 7 d. dalyvavimo kaina asmeniui 40 dol., vėliau — 45 dol. Visi kviečiami.

Šeštadienį, gegužės 9 d., 5:30 val. vak. Jaunimo centre Čikagos lit. mokykla ruošia linksmavakarį. Programą atliks Antras Kaimas. Bilietus užsisakyti galima, skambinant Dainai Dumbrienei 773-476-3686 arba Renatai Butauskienei 815-672-9291. Visi nuoširdžiai kviečiami.

Gėrėjoms solistų Vaido Vyšniausko ir Arūno Malikėno dainavimu praėjusį sekmadienį „Čigonų barono“ operetėje, bet jie taip pat gražiai gieda. Giedojimo galėsime pasiklausyti sekmadienį, gegužės 3 d., 10:30 val. r., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šv. Mišių metu. Visi kviečiami dalyvauti.

Aktorė Audrė Budrytė režisuoja ir pati vaidina A. Bagatyrytės pjesėje „Protėvių dangaus žiūrėt“ š.m. gegužės 16 ir 17 d. Jaunimo centro mažojoje salėje. Pradžią 2 val. p.p. Ši pjesė — tai kelionė į mūsų protėvių pasaulį. Kviečiame vaikučius ir visus norinčius susipažinti su butybėmis, mūsų protėviams padėjusiomis, o taip pat ir su jėgomis, jiems kenkusiomis, bet niekuomet jų nenugalėjusiomis. Bilietai įsigyjami „Seklyčioje“ darbo dienomis, PLC sekmadieniais. Informacijai tel. 708-598-6571.

BALFas dėkingas a.a. Amelijos Balešienės vaikams už dosnią 500 dol. auką, kurią jie įteikė, pagerbdami savo mirusios Mamytės šviesą atminimą. Ar gali būti prasmingesnė auka vargstantiems, Motinos dienos artėjant?

LEMONTO LB APYLINKĖSE ATSPRAŠO

Lemonto LB apylinkės ir apskritai Čikagos lietuviams pranešu, kad atsitiko nemalonus įvykis balandžio 26 d., apie kurį noriu informuoti visuomenę.

LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų skyrius š.m. kovo 31 d. iš vienos didelės žinomos bendrovės užsakė autobusą nuvežti ir parvežti keleivius iš Pasaulio lietuvių centro į Lietuvių operos choro statomą „Čigonų barono“ spektaklį. Buvo gautas rezervacija patvirtinantis raštas ir nusiųsta reikalinga mokesčio už paslaugas suma.

Penkiadesimt nusipirkusių bilietus keleivių laukė autobuso sutartu laiku. Autobusas neatvažiavo. Reikėjo skubiai ieškoti kitų susisiekimo priemonių.

Pirmadienį, balandžio 27 d., pasitikrinus su autobuso bendrove, paaiškėjo, kad bal. 23 d., ketvirtadienį popiet kažkokia moteris, kalbanti su akcentu, paskambino bendrovei ir pranešė, kad autobuso nebeieškia — ji atšaukė.

Lemonto LB apylinkė nei vieno asmens neigaliojo ir neprašė tai padaryti. Autobusų bendrovė šį keistą įvykį tiria ir žada dėti pastangas, kad susektų, iš kur ir kieno tas buvo padaryta. Tačiau aš jaučiu pareigą atsipašyti visų keleivių, garantuojant, kad jų už bilietą įmokėti pinigai bus grąžinti.

Gediminas Kazėnas LB Lemonto apylinkės pirmininkas.

ALTO DARBO KONFERENCIJAI PRAEJUS

Kiekvienais metais ALTO Čikagos skyrius šaukia metinę darbo konferenciją, kurioje pirmininkas padaro pranešimą iš vienerių metų kadencijos. Iždininkas praneša apie esamą finansinį stovį, o revizijos komisija, patikrinusi kasos knygą, surašo aktą, kuriame pažymi, ar finansiniai reikalai atitinka iždininko pranešimą ar yra pajamų ir išlaidų pateisinami dokumentai. Po to vyksta diskusijos.

Šiais metais metinė darbo konferencija vyko balandžio 18 d., šeštadienį, 2 val. po pietų. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Konferenciją trumpu, bet prasmingu žodžiu, pasveikindama visus susirinkusius, atidarė skyriaus valdybos pirmininkė Evelyn Ozelienė. Į prezidentūmą buvo pakviesti: Lietuvos generalinis konsulas Giedrius Apuokas, ALTO centro valdybos pirmininkas prof. dr. Jonas Rač-

kauskas, buvęs ilgametis ALTO pirmininkas inž. Grožvydas Lazauskas, sekretoriauti — Matilda Marcinkienė.

Pirmininkė pateikė darbo konferencijos darbotvarkę, susidedančią iš 12 punktų. Ji buvo vienbalsiai priimta. Tuoju pristatė komisijas: sekretoriatą Filiną von Braun ir Vidą Sakevičiūtę, į spaudos — Zuzaną Juškevičienę ir Antaniną Repšienę, į nominacijos komisiją — Antaniną Repšienę ir dr. Petrą Jokubką, vaizių vadovę — Evutę Paulauskienę.

Po to žodį tarė naujasis Lietuvos generalinis konsulas Giedrius Apuokas, dėkojęs ALTui už praėjusią veiklą, kovojant dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės, palinkėję toliau nenutraukti veiklos, stiprinant atsikuriantį tėvynę. Konsulo kalba buvo entuziastiškai sutikta.

Po to buvo ALTO centro valdybos pirm. J. Račkausko žodis. Jis padėkojo ALTui skyriaus valdybai ir tarybai už atliktus darbus metų laikotarpyje ir finansų telkimą, be kurių centras negalėtų gyvuoti. Taip pat atskirai padėkojo Pagalbiniam finansų komitetui, kuris rudenį rugsėjo-spalio mėn. pravedė piniginių vėjų laimėjimų knygelėmis. Pirmininkas pranešė, kad šiais metais etatinio būdu jam teko perimti Jungtinio pabaltiečių komiteto (JBANC) pirmininko pareigas, todėl dabar jo kelionės į Washington padaugės. Pasidžiaugė ALTO naujuoju atstovu Washington Algiu Rimu, kuris stipriai veikia Pabaltiečių komitete ir yra pasiekta labai gerų rezultatų su JAV valdžios pareigūnais. Dedamos pastangos istoti į NATO.

Sveikinimai: pirmoji sveikino Vida Sakevičiūtę R. Katalikų Moterų s-gos vardu. Algis Regis — Mažosios Lietuvos Rezistencijos vardu. Kaip visi žinome Algis Regis yra geras kalbėtojas ir realus sveikintojas, jis pasako trumpai, bet taikliai. Ir šį kartą prašė nenusisukti nuo Mažosios Lietuvos. Ar gali būti geresnis pasakymas?

Tarybos pareigūnų pranešimai. Pirmutinę pranešimą padarė skyriaus pirmininkė Evelyn Ozelienė. Pernai po darbo konferencijos vadovavimą perėmė R. Katalikų federacija, buvo atlikta: Baisių birželio trėmimų minėjimas, vasaros metu nebuvo daug veiklos, Darbo dienos proga surengta gegužinė Aldonos ir Anio Grinių sodyboje, spalio 24 d. ALTO suvažiavimo išvakarėse surengtas priėmimas atvykusiems atstovams, surengtos prieškalėdinės vaišės altininkams ir svečiams. Sausio 13-tosios minėjimas Jaunimo centre, Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas Marijos aukštesniosios mokyklos salėje ir ši darbo konferencija. Posėdžiai buvo šaukiami kiekvieną mėnesį.

Izdininkė Kazė Požarniukienė

nė pranešė finansinį kasos stovį. Atskirai pranešė Lietuvos Nepriklausomybės rengto minėjimo surinktas aukas.

Revizijos komisijos pranešimą padarė Valeria Stanaitis, išreiškusi padėką iždininkai už tvarkingą kasos knygų vedimą, visi pateisinami dokumentai sumeruoti ir susegti.

ALTO pagalbinio finansų komiteto trumpą pranešimą padarė pirmininkas dr. Petras Jokubka. Smulkesnį pranešimą padarė iždininkė Antanina Repšienė, pasidžiaugdama, kiek asmenų atsiliepė į vajuos proga išsiųstus laiškus ir kiek gauta aukų. Ji pasigėrėjo prasto vajuos rezultatais ir iš širdies dėkojo visiems, jį paremusiems, nes ALTO išlaikymui reikalinga finansinė parama. Ji pastebėjo, kad visos gautos aukos perduotos centro valdybai.

Po visų pranešimų vyko diskusijos, kurios daugiausia sukosi apie Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą: per daug minėjimų, veik kiekviena organizacija rengia minėjimą, tas sumenkina minėjimo prasnę ir išsklaido žmones.

Valeria Stanaitis, čia gimusi lietuvaitė, ilgametė ALTO veikėja pastebėjo, kad seniau būdavo tik vienas ALTO rengiamas minėjimas, kuriame susirinkdavo daug žmonių ir gausios aukos, kurios eidavo Lietuvos laisvinimo reikalams, dabar to nėra. Kodėl?

ALTO Čikagos skyriaus pirm. Evelyn Ozelienė išsuteiktų aukų įteikė čekį centro pirmininkui ALTui veiklai paremti.

Registracijos komisija pranešė, kad dalyvauja 50 žmonių su gausiomis aukomis.

Nominacijų komisijos pirm. Antanina Repšienė perskaitė 11-kos organizacijų atstovų sąrašus, bet dar trūksta 5 organizacijų sąrašų, kurie bus atsiųsti vėliau. Šiuo metu dar nebuvo žinoma, kuri organizacija perima vadovavimą. Greitai bus sužinota ir paskelbta spaudoje.

Uždarydama konferenciją, pirmininkė padėkojo visiems atsilankiusiems į šios garbinos organizacijos Darbo konferenciją ir už gausias aukas, kurios taip reikalingos jos išlaikymui ir pakvietė prie kuklių užkandžių ir kavutės. ALTui vardu reiškiau nuoširdžią padėką „Draugui“ ir „Margučiai II“ už garsinimą ir Anų šeimai už paaukotus maisto produktus per Jūrą Jasiūnienę. Konferenciją reikalia laikyti pavykusia; žmonių būtų buvę daugiau, jeigu ne Lietuvos fondo suvažiavimas. Konferencija praėjo tvarkingai ir kultūringai.

Ant. Repšienė

„KLUMPĖ“ APLANKĖ IR „SEKLYČIA“

Atėjus trečiadieniui, Čikagos vyresniųjų mintys ir krypta link „Seklyčios“: kažin kuo būsime šiandien, vaizi-



Ramutė Tumuliauskaitė ir Virgilijus Noreika praejusio sekmadienio „Čigonų barono“ spektaklyje Morton aukšt. mokyklos scenoje. Nuotr. Jono Kuprio

nami? Kartais tai būna sveikatingumo paskaita, parodanti kelią į sveiksnį, lengvesnį vyresniojo gyvenimą; kartais tai paskaita, praplečianti kultūros ar visuomeninio gyvenimo akiratį, o kartais, kaip ir balandžio 22 dieną, buvome „pavaišinti“ nepaprasta muzikine programa. Kas dėl vieno ar kitos priežasties neturėjo progos girdėti ir pamatyti LB Kultūros tarybos iškvietus iš Suvalkų trikampio Punsco Lietuvių kultūros namų kapelos „Klumpė“, turėjo progą bent vieną valandėlę pasigėrėti gražiais, jaunais veidais ir skambiomis melodijomis. Vadovaujama Kaune baigusio aukštesniąją muzikos mokyklą ir Klaipėdos valstybinę konservatoriją Vytauto Petiulio, kapela savo nuotaikinga muzika ir dainomis pasiekė susirinkusiųjų ne tik ausytes, bet palietė ir širdes ir pajudino net kojeles!

Programą atidarė „Seklyčios“ vyresniųjų programos vedėja Elenutė Sirutienė ir pakvietė Birutę Jasaitienę pristatyti programos atlikėjus. Dar neprasidėjus programai, kapelos dalyviai buvo sutikti šiltais plovimais. Jautrus ir nuoširdus Punsco Kultūros namų direktorės Jūratės Karauskienės žodžiai, atrodo, suartino programos atlikėjus ir klausytojus, nes ir jie, ir mes, esame tarsi salų gyventojai: gyvename apsupti kitų tautų žmonių.

Kapelos vadovo rankose akordeonas, ar kartais smuikas; kitų rankose — harmonika, smuikas, triuba, būgnas ir kiti instrumentai — pynė skambias ir linksmas melodijas. Neatsilikio ir dainininkai. Buvo įdomu stebėti, kaip kapelos vadovas, stovėdamas šone ar net užnugaryje, vedė ar „rodė“ dainininkam kelią, ir taip išgavo norimus garsus.

Valanda praėjo labai greitai: gaila buvo tų dar neišdailuotų dainų... Žinoma, „Klumpė“ buvo apdovanota gelėmis, nufotografuota...

Užsibaigus programai, LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė, kurios pastangomis šis vietas buvo iškvietas, galėjosi, kad „Klumpės“ koncertai Čikagos apylinkėje pasibaigė. Ji priminė, kad tie

Punsco Lietuvių kultūros namai nėra užbaigti, todėl užbaigimui labai reikalinga finansinė parama. Jeigu kas galėtų ir norėtų, prašome paremti!

Tiesa, išėjome be pietų, bet valgysime kitą trečiadienį!

E. Ziobrienė



Antro Kaimo aktoriai, kurie atliks programą Čikagos lit. mokyklos ruošiamame linksmavakaryje Jaunimo centre gegužės 9 d., šeštadienį, 5:30 val. vak. Iš kairės (priekyje): Rima Zukauskaitė, Romas Mockaitis, Jonas Variakojis; II eil. „Sid“ Ulevičius, Eugenijus Butėnas, Alida Vitaitė.

SKELBIMAI

• **Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime** jums nuoširdžiai patarnaus, duodami komiso nuolaidą. **Albinas Kurkulis**, tel. 312-879-7750 arba jo sūnus **Andrius Kurkulis**, tel. 312-879-7751, dirbą su **First Albany Corp. Čikagoje**. Iš JAV ir Kanados skambinkite veltui: tel. 1-888-879-7730.

• **Dėmesio lietuviui!** Naujas JAV imigracijos vizų tikrinimas prasidės **balandžio mėn.** Pasibaigusias visas galiu pranešti. Žmonės iš kitų valstijų gali pasiųsti man duomenis paštu. **Ed. Šumanas**, 5701 Linden, La Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241.

• **Amerikos Lietuvių radijas**, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

• **„Židinio“** gegužinės paimdos su šv. Mišiomis įvyks **šeštadienį, gegužės 2 d., 4 val. p.p.**, Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Po pamaldų bus dalinamos knygos iš Lietuvos apie Švč. Mariją. Visi nuoširdžiai kviečiami.

• **Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė** rengia pirmą pavasario gegužinę **gegužės 3 d.**

ARAS ROOFING
Arvydas Kaila
Darykime ir taisykime
visą rūpinimą stogais
Tel. 630-257-0236
Kiekvieną penktadienį